

Gorenjski Glas

TOREK, 5. MARCA 2024

LETO LXXVII, ŠT. 19, CENA 2,50 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Občinske ceste le za domačine

Zaradi gradnje južne razbremenilne ceste je včeraj na Betinovem klancu na Bledu začel veljati spremenjen prometni režim. Promet s polovično zaporo poteka izmenično enosmerno, kar lahko povzroči zastoje na obeh straneh.

MAŠA LIKOSAR

Bled – V času gradbenih del, ki bodo izvedena v dveh fazah, bo promet potekal izmenično enosmerno po Betinovem klancu. Prva polovična zapora je načrtovana med 4. in 24. marcem, druga med 2. in 21. aprilom. Vodenje prometa je predvideno s semaforjem izmenično enosmerno, v prometnih konicah pa z ročnim usmerjanjem. V obdobju med 24. marcem in 1. aprilom bo promet potekal dvosmerno po desnem pasu obstoječe ceste v smeri Bleda in po novem delu v smeri Lesc.

Kot so pojasnili na Občini Bled, bo med gradnjo spremenjen tudi prometni režim na občinskih cestah na Koritnem in na cesti za Savo, na relaciji Mačkovec–Radovljica. V naselju Koritno je vzpostavljen režim prepovedi vožnje za motorna vozila. »Uporaba te občinske ceste je dovoljena le občanom Bleda, izvajalcem javnih služb in izvajalcu gradbenih del na Betinu, Gorenjski gradbeni družbi,« so poudarili. Od območja Koritno – Polica (hišne številke od 7 do 12 in 19) v smeri zgornjega dela naselja bo skozi ožino vzpostavljen enosmerni promet.

Župana Bohinja in Radovljice sta po navedbah blejske občine sklenila dogovor, da bo na cesti za Savo, na relaciji Mačkovec–Radovljica, omogočena uporaba ceste občanom Bohinja, Bleda in Radovljice. »V smeri proti Lancovemu in Radovljici bo vzpostavljen enosmerni promet s postavitvijo prometne signalizacije in z rediteljsko službo, ki jo financira Občina Bohinj,« so dodali.

Promet bodo na občinskih cestah nadzirale redarske službe, ob tem pa voznike prosijo, da spoštujejo spremenjeno prometno ureditev.

▶ 5. stran

Prometni režim s polovično zaporo in izmeničnim enosmernim prometom na Betinu bo marca in aprila otežil pot domačinov in turistov na Bled. / Foto: Tina Dokl

Vrba v pričakovanju dveh projektov

Letos bosta v Vrbi stekla dva pomembna projekta, gradnja obvoznice mimo Vrbe, ministrstvo za kulturo pa je že pridobilo tudi gradbeno dovoljenje za obnovo gospodarskega poslopja ob Prešernovi hiši.

MAŠA LIKOSAR

Vrba – Na Prešernovi domačiji, ki je pred leti v celoti prešla v državne roke, bodo predvidoma junija letos stekla prva obnovitvena dela. Kot so pojasnili na ministrstvu za kulturo, bo marca objavljen razpis za izbor izvajalca za obnovo gospodarskega poslopja ob Prešernovi hiši, kjer bo v sklopu projekta prenove urejen interpretacijski center z vsemi podpornimi in dopolnilnimi programi za muzejsko in kulturno dejavnost. Del teh se v Prešernovi rojstni hiši že izvaja.

▶ 5. stran Začetek obnove Prešernove domačije v Vrbi je predviden junija letos. / Foto: Tina Dokl

Uspehi naših skakalk in skakalcev se nadaljujejo

VILMA STANOVNIK

Kranj – Minuli konec tedna so najboljše smučarske skakalke in skakalci nastopali na tekmah svetovnega pokala v Lahtiju. V petek je najprej z dvema odličnima skokoma in hkrati ženskima rekordoma velike skakalnice v Lahtiju, ki je po njeni zaslugi najprej znašal 127, nato pa 131,5 metra, Nika Križnar ugnala vso konkurencu. Veselila se je šeste zmage v karieri. Nika Prevc je zasedla deseto mesto, Ema Klinec je bila 13., rezultat kariere pa je z 19. mestom dosegla Taja

Bodlaj. Zmagoviti petek je popoldne nadaljeval Lovro Kos, med petnajsterico pa sta na tekmah skakalcev končala tudi brata Domen in Peter Prevc.

Potem ko našim skakalcem ni šlo po načrtih na sobotni ekipni tekmi, ko so v spremenljivem vetru osvojili sedmo mesto, pa je v nedeljo odlični nastop uspel Petru Prevcu, ki je z drugim mestom osvojil že 60. stopničke v svetovnem pokalu.

Svetovni pokal se bo tako za skakalke kot skakalce konec tedna nadaljeval v norveškem Oslu.

Priloga: **Zgornjesavc**

AKTUALNO

Bi si vzeli leto dopusta?

Tako imenovano sobotno leto, daljše obdobje neplačanega dopusta, pri nas sicer omogoča le peščica delodajalcev. A ponekod si lahko zaposleni vzamejo tudi leto dni oddiha.

3

NEPREMIČNINE

Kaj sledi obdobju neto meritev

Po izteku neto meritev bo način obračunavanja za nove lastnike samoskrbnih sončnih elektrarn v rokah dobavitelja električne energije. Preverili smo, kaj pripravljajo za lastnike.

10

RAZVEDRILLO

Franckinih sto in ogromen mlaj

Kako veselo je bilo pretekli teden v Šenčurju, ko je svoj stoti rojstni dan praznovala Kolenčeva mama Francka. Da bi za pomembni jubilej vedel cel kraj, so postavili tudi ogromen mlaj.

19

ZANIMIVOSTI

Najstarejši frizerski mojster še striže

Frizerski mojster Janez Novak s Koroške Bele je pri dobrih devetdesetih letih še vedno vsak dan – z izjemo »frizerskega ponedeljka« – v svojem frizerskem salonu sredi Koroške Bele.

24

VREME

Danes bo oblačnost naraščala, možne so plove. Jutri bo občasno deževalo. V četrtek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo.

6/10 °C

jutri: oblačno s padavinami

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Obisk v uredništvu Gorenjskega glasa

V torek, 27. februarja, so članice in član novinarskega krožka pri Društvu upokojencev Škofja Loka obiskali časopisno hišo Gorenjski glas. Po obisku so nekateri strnili svoje vtise.

Povabljeni smo bili v veliko pisarno z računalniki, kjer novinarji pišejo svoje prispevke. Vse napisano je treba še lektorirati in oblikovati in nato poslati v tisk v Ljubljano. Tudi mi smo naročeni na GG in šele sedaj, ko sem opazovala zaposlene, sem dobila potrjen občutek, da vsi delajo z znanjem, veseljem in prizadevnostjo, da so vse novice verodostojne, zato je časopis GG res odličen za branje za vse starosti bralcev. Zame je bil ta obisk nepozabno doživetje. (Marinka Mesec)

Foto: Karelja Stroj

Z veseljem sem se udeležila obiska v uredništvu Gorenjskega glasa, lepo so nas sprejeli in nam predstavili novinarsko delo in organizacijo časopisne hiše. Zanimiva je bila predstavitev, kako imajo vse računalniško izdelano, da lahko veliko delajo od doma. Vse članke in slike lahko pošljejo neposredno v uredništvo časopisa in tudi sestanke s sodelavci in uredništvom lahko opravijo preko računalnika. Za nas upokojence je to res nekaj novega. (Martina Eržen)

Gorenjski glas ali Gorenjec, kot mu pogovorno rečemo, pod istim imenom in v isti dinamiki izhaja že skoraj 80 let, torej smo skoraj generacija. Za nas »laike« je bila predstavitev zanimiva, saj smo v živo videli in izvedeli, kako časopis nastaja, od novinarskega dela do tehničnega urejanja, ko se časopis postavi v končno obliko za tisk. Kot je povedala predstavica podjetja, je glavni razlog za tako dolg obstoj časopisa predvsem dejstvo, da se držijo načela, da so lokalne novice za lokalno prebivalstvo najpomembnejše. Lokalna novica je kraljica je tudi njihov slogan. (Irena Ropret Pipan)

Kot oblikovalka glasila Mi o sebi sem bila prijetno presenečena, da se me je spomnil tehnični urednik Grega Flajnik, s katerim smo sodelovali pred dobrimi štirimi leti, ko je Gorenjski glas kot prilogo Loških novic objavil posebno številko našega glasila z imenom Učimo se vse življenje – 15 let. Oblikovanje je Grega prepustil meni, kar mi je bilo v veliko čast. Ob sedanjem obisku sem šele zvedela, kako poteka delo v pravem uredništvu! (Nevenka Mandič Orehek)

Gorenjski glas je zelo priljubljen, prijeten in zanimiv časopis, zato ga imajo zlasti starejši zelo radi. Ob obiskih naših prostovoljk nam starejši nešteto krat pripovedujejo, kaj je pisalo, kaj se je zgodilo ... Osmrtnice vrstnikov in znancev so pa seveda tudi zelo pomembna tema, saj mnogi le tako izvedo za njihove smrti. Take so izkušnje z mojo taščo, ki je bila naročnica GG več kot 50 let, družbo ji je delal vse do njenega slovesa v 96. letu starosti. (Nežka Fojkar)

Gorenjski glas spremljam že od otroštva, saj je bil nepogrešljiv časopis mojih starih staršev, ki so mu pravili Gorenc. V času študija sem napisal tudi kakšen prispevek iz svojega taborniškega in študentskega delovanja. Kot župan sem bil z Glasom še bolj povezan, zlasti prek edicij Loški glas in Ločanka. Na obisku v uredništvu smo se udeleženci prepričali, da lahko dober poslovni model in modro vodenje podjetja zagotavljata dober rezultat tudi v zelo težki branži, kot je izdajanje časopisov. Časopis je namenjen obveščanju celotne populacije Gorenjcev vseh generacij brez potenciranja afer in populizma. Predvsem pa ni podlegel političnim vplivom posameznih strank in nas vedno zalaga z objektivnimi novicami. (Miha Ješe)

Nova knjiga Branka Grimsa

Pretekli četrtek je Branko Grims, poslanec državnega zbora in na prihajajočih volitvah kandidat za evropskega poslanca, v radovljiškem župnišču predstavil svojo novo knjigo z naslovom Zmaga dobrega in podnaslovom Vodnik za boj proti kulturnemu marksizmu.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – »Kulturni marksizem je spoj treh ideologij, ki uporabljajo iste metode in sredstva: prva je LGBT+, s katero se uničujejo predvsem družina, otroci, vrednote, druga je multikulti, masovno priseljevanje – obe imata isti prvi cilj, to je najprej uničiti krščansko vero. Tretja veja, v kateri se obrne največ denarja, pa je eko ideologija. Utemeljena je na laži o globalnem segrevanju.« je termin, s katerim se ukvarja, pojasnil na predstavitvi knjige, v kateri v uvodu piše: »Zahodna civilizacija, z njo tudi Slovenija, se sooča s sistematičnim uničevanjem pravih vrednot, kulture in tradicije. Najbolj se poskuša razvrednotiti družinsko življenje in vzgoja otrok.« pravi in doda: »Končni cilj je totalitarno uničenje narodov, njihovih tradicionalnih vrednot, kultur, vere, družine, tradicije, nacionalnih držav in celotne zahodne družbe.«

Največja grožnja – globalizem

Kot največjo nevarnost sodobnega sveta vidi globalizem, katerega podaljški so, je prepričan, leve politike. »Svet bo, če bo šlo tako naprej, zdrsnil v totalitarizem vi-

»Če bi samo malo znižali reven CO₂ v zraku, bi rastline absolutno nehale rasti, ker ne bi več mogle izvajati fotosinteze. In skupaj z rastlinami bi umrli tudi vsi mi.«

soko tehnološkega tipa, kot ga že imajo na svojem ozemlju Kitajci ... Ves svet, žal tudi nekatere poteze Evropske unije, gredo v smeri kršenja svobode govora in svobode gibanja.«

Grimsi meni, da globalistična elita z velikimi vsotami denarja podkupuje tako

Branko Grims v pogovoru z Zoranom Moretom na predstavitvi knjige Zmaga dobrega v radovljiškem župnišču / Foto: Tina Dokl

znanost kot medije, svojo odgovornost pa zato vidi v razgaljanju teh povezav in razgrinjanju nekaterih dejstev, za katera meni, da jih znanost in mediji javnosti (namerno) prikrivajo.

Ekologija, migracije, družina

Tako bi po njegovem prepričanju, če bi upoštevali podatke o temperaturi v daljšem obdobju, ugotovili, da na temperaturo Zemlje vpliva le sonce. Vpliv človeka je,

Opozarja na upad rodnosti v Evropi in negativen vpliv migracij, posebej iz muslimanskih držav na zahod, katerih cilj je po njegovem prepričanju velika zamenjava narodov. »Skupina najbolj vplivnih evropskih politikov je odprla meje, zato imamo danes gore kriminala in socialnih težav. Hkrati pa sistem zapolnjuje ta prostor, ki ne bi bil odprt, če bi bila rodnost v Evropi večja,« je povedal na predstavitvi knjige.

Svoboda govora

V knjigi tudi poudarja, da je svoboda govora temeljna človekova pravica, in izražal prepričanje, da sovražni govor – razen kadar gre za konkretno in neposredno grožnjo točno določeni osebi ali skupini oseb – pravzaprav ne obstaja. Država ali mednarodna skupnost, ki ga prepoveduje, je po njegovem prepričanju totalitarna.

Grimsi verjame, da je »levičarska ideologija« prevladujoča tako v svetovnih

organizacijah, kot sta OZN in WHO, ter zelo prisotna na nivoju Evropske unije, zato je zbrane na predstavitvi svoje knjige posebej pozval, naj na prihajajočih volitvah v evropski parlament volijo prav zanj.

Dvanajst rešitev

Delo pa zaključuje s seznamom dvanajstih, kot jim reče »pravih desnih rešitev«. To pa so, na kratko povzeto, zavračanje »ideologije LGBT+«, kar povezuje z zaščito otrok; zavračanje multikulturizma; individualizem in neodvisnost od države; krepitev nacionalne države z omejevanjem moči meddržavnih povezav in institucij; pozitiven odnos do desnice; zavračanje ekologije; spoštovanje pravice do samobrambe; spoštovanje »pravih vrednot«; svoboda govora in zavračanje cenzure; nizki davki in kompetitivno podjetništvo ter zavračanje vseh vrst masovnega elektronskega sledenja in totalitarizma.

Kaj določa novi odlok vlade

NIKA TOPORIŠ

Ljubljana – Vlada je v petek sprejela Odlok o opravljanju zdravniške službe v času stavke, ki določa storitve, ki jih morajo zdravniki opravljati v času stavke Fidesa. Da je pravica do stavke neizpodbitna, vendar mora biti sorazmerna in nikakor ne sme pretehtati nad drugimi ustavno zagotovljenimi

pravici, kot sta pravica do zdravstvenega varstva in pravica do socialne varnosti, je na novinarski konferenci poudarila ministrica za zdravje Valentina Prevolnik Rupel. Sprejeti odlok določa, da zdravniki v času stavke opravljajo tudi storitve, za katere imajo pacienti napotnico s stopnjo nujnosti zelo hitro, in storitve ugotavljanja zdravstvenega stanja,

ki jih pacienti potrebujejo zaradi zahtev na drugih področjih in pri drugih organih. Odlok določa tudi opravljanje storitev, potrebnih za uveljavljanje pravic socialnih zavarovanj, izdajo zdravniških potrdil in potrdil o začasnih nezmožnostih za delo, opravljanje storitev za ranljive skupine ter zagotavljanje informacij o zdravstvenem stanju oskrbovancev v

socialnovarstvenih zavodih. V Fidesu pravijo, da je določanje obsega zdravstvenih storitev z novim odlokom nezakonito. »Ne vidimo pravne podlage, na kateri bi lahko vlada z odlokom določala obseg zdravniških storitev, ki sodijo v minimum delovnega procesa, in s tem širila zakonsko določen obseg minimuma delovnega procesa,« so sporočili.

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA LIKAR** z Bohinjske Bele.

Bi si vzeli leto dopusta?

Tako imenovano sobotno leto, daljše obdobje neplačanega dopusta, pri nas sicer omogoča le peščica delodajalcev. A ponekod si lahko zaposleni vzamejo tudi leto dni oddiha.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Ste tudi vi kdaj razmišljali, da bi vse poslali k vragu in si privoščili daljše počitnice? V nekaterih podjetjih vam nekaj podobnega pravzaprav omogočajo. Poleg skrajšanega delovnega časa, plačane vstopnice za fitnes ali masažo ter drugih ugodnosti, s katerimi nekateri delodajalci ob pomanjkanju delovne sile tekmujejo za kader, enega izmed »priboljškov« za zaposlene predstavlja tudi t. i. sobotno leto (angl.: sabbatical leave).

Gre za možnost, da zaposleni ob določenih pogojih vzame daljši in po navadi neplačan dopust, ki traja od nekaj tednov pa do cellega leta. Koncept, ki ga uporabljajo v nekaterih podje-

»Razlogi za sobotno leto so različni: nekateri se odločijo za nadaljevanje šolanja, kakšno posebno dogodivščino, preživljanje časa z družino in podobno,« pravijo v Lidl.

tjih v tujini, kot kaže, ni popolnoma neznan niti delodajalcem pri nas. To možnost zaposlenim ponujata tudi diskontna trgovca s sedežema na širšem območju Gorenjske.

V Hoferju podaljšanje na leto dni

Pred kratkim je diskontni trgovec Hofer naznanil podaljšanje sobotnega leta s šestih na 12 mesecev. Pogoj za to je vsaj pet let aktivne delovne dobe pri tem

Sobotno leto je namenjeno oddihu od vsakodnevnih službenih obveznosti in po navadi traja od nekaj tednov pa tudi do enega leta. Fotografija je simbolična. / Foto: Tina Dokl

delodajalcu, ki zaposlenemu v tem času plačuje prispevke. »S tem zaposlenim omogočamo, da v času daljše odsotnosti z dela svojo pozornost usmerijo na druga, njim pomembna področja, saj se zavedamo, da le zadovoljni zaposleni pripomorejo k uspehu podjetja,« pojasnjuje svojo odločitev.

Do zdaj je sobotno leto izkoristilo več kot sto zaposlenih tako v trgovini kot tudi v logistiki in upravi podjetja. V povprečju pa so se odločali za tri mesece neplačanega dopusta. »Za podaljšanje na eno leto smo se odločili zaradi številnih pobud zaposlenih, da bi želeli v določenih primerih vzeti več kot takrat uveljavljenih šest

mesecev oddiha,« so odločitev o podaljšanju pojasnili v Hoferju.

V Lidlu tri mesece neplačanega oddiha

Tudi Lidl svojim zaposlenim ponuja možnost sobotnega leta pod podobnimi pogoji kot Hofer. Delavci, ki so v podjetju zaposleni vsaj pet let, lahko izkoristijo do tri mesece oddiha, pri tem pa jim delodajalec plača prispevke. »S službenim odklopom pri zaposlenih spodbujamo ravnovesje med službenim in poklicnim življenjem, hkrati pa s tem ukrepom v smislu prilagodljivosti ustvarjamo prijetno delovno okolje. Obenem želimo zaposlene

spodbuditi, da si vzamejo čas zase in se na delovno mesto vrnejo z novo energijo in pripravljeni na nove izzive. Prosti čas lahko namenijo za aktivnosti po svoji želji, v tem času pa je njihova zaposlitev varna – po izteku službenega odklopa se vrnejo na svoje delovno mesto,« pravijo pri Lidlu.

Na leto se za tovrsten odhod odloči okoli dvajset zaposlenih, v povprečju za približno dva meseca. In čemu zaposleni namenijo sobotno leto? »Razlogi za sobotno leto so različni: nekateri se odločijo za nadaljevanje šolanja, kakšno posebno dogodivščino, preživljanje časa z družino in podobno,« odgovarjajo.

Čiščenje tudi digitalnih odpadkov

MATEJA RANT

Kranj – Ekologi brez meja, ki so v preteklosti organizirali odmevne akcije čiščenja odpadkov v naravi Očistimo Slovenijo, tokrat vabijo k čiščenju »nevidnih« odpadkov v obliki datotek, aplikacij, elektronskih sporočil in druge digitalne nesnage. »Čeprav so nevidni, imajo digitalni odpadki na okolje močan vpliv. Po različnih ocenah naj bi digitalne tehnologije, vključno z informacijsko tehnologijo in komunikacijskimi omrežji, prispevale k od štirim do

petim odstotkom svetovnih izpustov toplogrednih plinov v letu 2023, njihov delež pa zraste za približno šest odstotkov na leto,« so poudarili in dodali, da je to že več izpustov, kot jih proizvede letalski promet. Do zaključka akcije, 16. marca, je zato njihov cilj počistiti čim več odvečnih gigabajtov in okolje razbremeniti digitalnih odpadkov. Z enostavnim ukrepom, poudarjajo, je mogoče zmanjšati emisije ogljikovega dioksida in obenem podaljšati življenjsko dobo elektronske opreme.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Med 1. marcem in 5. aprilom poteka že šesta akcija Podaljšaj lajf svojemu aparatu – servisiraj, s katero družba Zeos spodbuja pravila elektorskih aparatov kot enega izmed temeljnih elementov krožnega gospodarstva, poudarja pomen poklica serviserja in poziva k odgovornemu ravnanju s potrošniškimi elektronskimi aparati. V akciji sodeluje osem servisierjev na desetih lokacijah po Sloveniji, med drugim tudi v Kranju pri serviserju računalnikov

Sašu Šeguli. Družba Zeos, ki akcijo izvaja v sklopu projekta LIFE spodbujamo e-krožno, ob tem nagovarja vse potrošnike, da svoj pokvarjeni električni aparat prinesejo k lokalnemu sodelujočemu serviserju, ki ga bo pregledal oziroma opravil diagnostiko in na željo stranke aparat tudi popravil. Vsi, ki bodo v času akcije električni aparat prinesli v pregled ali popravilo, lahko sodelujejo v nagradni igri za bon za pregled in popravilo v vrednosti dvakrat 50 evrov pri istem serviserju.

K

KOMENTAR
SUZANA P. KOVAČIČ

V hribovski vasici

Svojega gorskega zdravnišča nimajo, tudi za obisk trgovine je najbolje, da je nakupovalni seznam kar napisan, da se kaj ne pozabi, ker je najbližja trgovina šele v Kranju. V vasi je prenovljen gasilski dom z večnamensko dvorano, prostori krajevne skupnosti in manjšo knjižnico, in če bi se zapeljali po bregu navzdol v sosednjo vas, bi skorajda trčili v znano domačo gostilno.

V vasi Podblica v kranjski občini je podružnična šola. Ta je duša kraja. Pred sedmi leti je minilo sto let, kar so prag nove šolske stavbe v Podblici prestopili prvi učenci. Tu so predvsem najmlajši z območja krajevne skupnosti Podblica usvajali prva znanja – in še vedno je tako. In če jih kako šolsko leto še tako malo sedi v skupni učilnici prvega triletja, podeželske šole ostajajo ključ za obstoj malih vasi.

Pred nedavnim so v Podblici dobili defibrilator. V krajevni skupnosti Podblica je to peti po vrsti; prvega so dobili v tamkajšnji gasilski dom, zatem so ga dobile še Nemilje, Jamnik, Njivica in nazadnje Podblica, kjer pa so defibrilatorji, prva pomoč pri oživiljanju človeka, javno dostopni. Lahko si samo mislite, kako pomembna je takšna pridobitev. Po podatkih Službe nujne medicinske pomoči Zdravstvenega doma Kranj reševalno vozilo na nujni vožnji do Podblice, Jamnika v povprečju potrebuje 15 minut. Vemo,

da pri oživiljanju človeka šteje vsaka minuta.

Skupaj se zberejo in pozdravijo uspehe kolesarskega asa Mateja Mohoriča, ki izhaja iz Podblice. Gre za eno najmanjših krajevnih skupnosti v mestni občini Kranj z 285 prebivalci, manjša od Podblice je po statističnih podatkih iz januarja lani le še Krajevna skupnost Jošt (279); v tamkajšnjem prostovoljnem gasilskem društvu imajo tudi približno 15 prvih posredovalcev.

Postojmo še malo pri Podblici, ki je svoje ime dobila po skali Bela peč, ki se dviga nad vasjo in je priljubljena pohodna točka posebno domačinov. Tudi od Nemilj do Jamnika s cerkvico, balkona Gorenjske, ki nudi dih jemajoče poglede, je urejena pohodniška pot. Petletnega domačina Lovra smo vprašali, ali mu je všeč življenje na vasi. Povedal je, da mu je Podblica všeč, ker živi blizu otroških igral, ker ima blizu šolo, ker ima prijatelja Maja in druge obiske.

V hribovskih vaseh ni vse na dosegu roke, kar bi si moderni človek v vsakem trenutku pozelel. Za nekatere preveč odročeno, da bi tu (še) živeli. A je tod življenje, ki ga dihaajo z naravo, kjer imajo radovedni otroci naravno igrišče za raziskovanje. Ohranjajo običaje, prirejujejo vaše igre, gasilske veselice. In skupaj se zavzamejo, če nekaj res potrebujejo, na primer defibrilatorje za reševanje življenj.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Urška Peternel, Simon Šubic

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Nika Toporiš, Ana Volčjak Aleksič

stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IllovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Jana Triller, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 17.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: torek 2,50 EUR, petek 2,80 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Spomin na bombardiranje

Prvega marca 1945 so bile Jesenice bombardirane. V spomin na ta dogodek so položili venec k spominski plošči, posvečeni žrtvam.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah so se spomnili umrlih v bombardiranju mesta 1. marca 1945. Predstavniki Združenja borcev NOB Jesenice so

ki so izdelovale orožje, rafinerije in železniške proge, ki so služile Nemcem. Največ bomb je padlo na območje od nekdanje gostilne Peklar do jeseniške cerkve. Močno so poškodovale

K spominski plošči v Kolarjevem parku so položili venec.

/ Foto: Nik Bertonec

Spomine preživelih na bombardiranje je Gornjesavski muzej Jesenice vtikal v vsebino nastajajoče stalne razstave v Muzeju Kosova graščina.

ob prisotnosti župana Petra Bohinca položili venec k spominskemu znamenju žrtvam v Kolarjevem parku. Jesenice so bile bombardirane ob koncu druge svetovne vojne s strani zavezniških letal, katerih cilji so bile predvsem tovarne,

vale tudi železniško in ostalo infrastrukturo in številne hiše. Kaj se je dogajalo med bombardiranjem in po njem, je dokumentirano tudi na panojih v Kolarjevem parku, ki so jih postavili v sklopu projekta Spomini starih Jesenic.

Bo v garažni hiši tudi knjižnica

Na Jesenicah načrtujejo gradnjo garažne hiše na območju makadamskega parkirišča za Gorenjsko banko. Po eni od variant bi vrhne nadstropje objekta namenili knjižnici.

URŠKA PETERNEL

Jesenice – Na Jesenicah zlasti v strnjjenih stanovanjskih naseljih močno primanjkuje parkirnih mest. Občina Jesenice zato že dalj časa razmišlja o gradnji garažnih hiš, eno od njih naj bi zgradili na območju makadamskega parkirišča za nekdanjo stavbo policije oziroma za Gorenjsko banko, ki je v občinski lasti. A ker v občinskem proračunu denarja za tako veliko naložbo ni, so se odločili poiskati zasebnega partnerja, ki bi objekt zgradil v sklopu javno-zasebnega partnerstva. To pomeni, da bi zasebni investitor financiral ali sofinanciral gradnjo in za določen čas garažne prostore dobil v upravljanje, pobiral bi tudi parkirnine, občina pa bi poskrbela za javni del.

Po predlogu naj bi objekt imel dve ali tri kletne etaže, pritličje in dve nadstropji. V kletnih etažah, pritličju in prvem nadstropju bi bila parkirišča in gostinski objekt, v drugem nadstropju pa bi uredili prostore za dodatni program, na občini razmišljajo o knjižnici. Jesenice namreč že dalj časa nujno potrebujejo prostore za novo, sodobnejšo knjižnico.

Na Občini Jesenice so pripravili idejno zasnovo, kako naj bi bil objekt videti umeščen v prostor. Za zdaj zbirajo vloge o zainteresiranosti

Makadamsko parkirišče, na katerem naj bi gradili garažno hišo / Foto: Nik Bertonec

morebitnih zasebnih partnerjev, ki imajo za to čas do 25. marca.

V knjižnici so ideji naklonjeni

Kaj pa o možnosti, da bi knjižnica dobila nove prostore v sklopu garažne hiše, meni direktorica Občinske knjižnice Jesenice Veronika Osredkar? Ideji je naklonjena, saj meni, da lokacija izpolnjuje večino tistih meril, ki se jim v knjižnici zdijo pomembna.

»Je v središču mesta ter v bližini šol, avtobusne in železniške postaje. Pomembno je tudi, da naj bi bila nova knjižnica ob poti, ki jo prebivalci mesta

dnevno uporabljajo. Lokacija se nam torej zdi ustrezna, vendar pod pogojem, da bo knjižnici namenjeno dovolj prostora,« je dejala.

Veronika Osredkar: »Za novo knjižnico je bilo doslej v igri kar nekaj lokacij, vsaka pa je imela kakšno pomanjkljivost. Tokratna izpolnjuje večino tistih meril, ki se nam v knjižnici zdijo pomembna.«

Ponovno je poudarila, da je preselitev knjižnice več kot nujna. Na prostorsko stisko opozarjajo že vrsto let, saj sedanji prostori za knjižnično dejavnost niso več primerni. Največ težav je na oddelku za odrasle, prostor je natrpan

s knjižnimi regali, tretjina zbirke na policah je v kleti ali na drugih oddelkih. Nепrimerna sta časopisna čitalnica in računalniški pros-

tor, ki je urejen kar na hodniku, knjižnica nima prireditvenega in prostora za druženje. Novi in dovolj veliki prostori bodo knjižnici omogočili, da se bo razvila v sodobno knjižnico, po meri uporabnikov, je še dodala Veronika Osredkar.

Športni objekti v upravljanje občini

Občina Radovljica postavlja novo organizacijo upravljanja športnih objektov v občinski lasti. Upravljanje bodo prenesli na novo službo z režijskim obratom, ki je v občinski upravi sicer že organiziran, a v njegovem okviru za zdaj deluje le Alpski letalski center Lesce.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Nova služba za upravljanje občinskega premoženja naj bi v celoti prevzela naloge upravljanja javnih športnih objektov in igrišč. Te naloge zdaj opravlja več oddelkov občinske uprave, posamezne storitve izvajajo zunanji izvajalci, pri nekaterih športnih objektih pa sodelujejo tudi društva in s tem, kot so pojasnili na občinski upravi, ponekod presegajo zgolj vlogo njihovih uporabnikov. Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti namreč določa, da so upravljalci stvarnega premoženja v lasti občine lahko le samoupravne lokalne skupnosti in osebe

javnega prava, kamor pa se društva ne uvrščajo.

V Radovljici tako načrtujejo, da bo nova služba najprej prevzela upravljanje javnih športnih objektov in igrišč, med katerimi so poleg letališča Lesce še športna parka

Radovljica in Vrtnje, kopališči Radovljica in Kropa, dom Ljubno, športne površine Ljubno, nogometni center Lesce, v nadaljevanju pa tudi druge javne družbene infrastrukture, ki je ne upravlja občinski javni zavodi in

krajevne skupnosti. Navedeni športni objekti in igrišča so v proračun že vključeni z lastnimi postavkami, je pojasnila direktorica občinske uprave Alenka Langus.

Povedala je še, da je za učinkovito delovanje nove

službe predvidenih sedem novih delovnih mest in delovno mesto upravnika letališča; slednje je v režijskem obratu že zasedeno.

Občinska uprava je z namenom reorganizacije upravljanja športnih objektov pripravila spremembo in dopolnitve občinskega odloka, ki ureja delovanje občinske uprave. Svetniki so osnutek dokumenta obravnavali in potrdili na redni

vlogo prostovoljcev v klubih in društvih, ki s svojim delom pomembno prispevajo k vzdrževanju in upravljanju športne infrastrukture. Tudi ta se bo z novo organizacijo spremenila, so opozorili.

Sprejem odloka bo podlaga za pripravo finančnega načrta in vključitev predvidenih prihodkov, med katerimi so tudi plačila uporabnikov športnih objek-

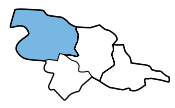
Posebej so poudarili vlogo prostovoljcev v klubih in društvih, ki s svojim delom pomembno prispevajo k vzdrževanju in upravljanju športne infrastrukture. Tudi ta se bo z novo organizacijo spremenila.

seji preteklo sredo. Do naslednje faze, to je obravnave predloga sprememb odloka, bo občinska uprava prethetala tudi njihove pripombe, ki so se pretežno nanašale na dopolnitev pravnih podlag in vsebinskih, finančnih in drugih podatkov za poslovanje predvidene nove službe. Posebej so poudarili tudi

in odhodkov v občinski proračun. Glede na trenutne ocene prihodkov in stroškov bo višina proračunskih sredstev za upravljanje športnih objektov znašala približno petsto tisoč evrov, kar je nekaj več od trenutno zagotovljenih proračunskih sredstev za leto 2024, so še pojasnili na občinski upravi.

Med športnimi objekti, ki naj bi jih po novem neposredno upravljala občinska uprava, je tudi radovljiško kopališče.

Vrba v pričakovanju dveh projektov

◀ 1. stran

»Tako se bo Prešernova rojstna hiša programsko razbremenila, kompleks domačije pa se bo z enotno vsebino povezal v celoto,« so dejali na ministrstvu za kulturo.

V pritličju interpretacijskega centra bo recepcija s prodajo vstopnic, trgovinica in garderoba, prostor za muzejsko predstavitev, sanitarije za obiskovalce in servisni prostori. Nadstropje objekta bo skoraj v celoti namenjeno večnamenskemu prostoru oziroma dvorani za organizacijo različnih dogodkov. Na severni strani vzdolž objekta bo v notranjosti ožji pregrajen prostor, ki bo namenjen skladiščenju različne opreme, sanitarij za zaposlene in obiskovalce, strojnemu prostoru za razvoje ter stopnišču, ki bo vodilo v mansardni prostor s pisarnami. V jugovzhodni polovici ostrešja bo nad večnamenskim prostorom dodatna etaža, kjer bodo prostori za zaposlene.

»Obiskovalec Prešernove domačije bo ogled začel v novem interpretacijskem centru v gospodarskem poslojpu in ga zaključil z muzejsko etnološko obarvano postavitvijo v Prešernovi

Obiskovalec Prešernove domačije bo ogled začel v novem interpretacijskem centru v gospodarskem poslojpu in ga zaključil z muzejsko etnološko obarvano postavitvijo v Prešernovi rojstni hiši. / Foto: Atelje Ostan Pavlin

rojstni hiši. Vez med objektoma pa bo predstavljala zunanja ureditev dvorišča, ki bo nosilna objekta Prešernove domačije tudi smiselno povezovala,« so pojasnili na ministrstvu.

Rojstna hiša v dobrem stanju

Prešernova rojstna hiša je po navedbah kulturnega ministrstva konstrukcijsko v dobrem stanju in ne potrebuje temeljnih gradbeno-sanijskih ukrepov. »Izvedeni bosta prenova in posodobitev strojnih in elektro inštalacij objekta s protipožarno ureditvijo, skladno s smernicami konservatorskega

načrta in z minimalnim poseganjem vanj,« so pojasnili. Poleg tega so v načrtu sanacija strešne konstrukcije ter konservatorsko-restavratski posegi na notranjih in zunanjih ometih, kamnitih in lesenih elementih, opečnem tlaku in kovinski stavbni opremi. Obnova bo vključevala tudi celovito komunalno ureditev Prešernove domačije. »Vodilo pri zasnovi vseh instalacij je, da objektu omogočajo enostavno in efektivno uporabo čim dlje časa,« so dodali.

Kot so še poudarili na ministru za kulturo, mora biti celotna obnova zaključena do konca junija 2026. To je

namreč pogoj evropskega mehanizma Načrt za okrevanje in odpornost, v okviru katerega je za obnovo Prešernove domačije namenjenih dobrih 2,9 milijona evrov.

Obvoznica Vrba

Prav tako bo letos, predvidoma v drugi polovici leta, stekla gradnja obvoznice Vrba, ki jo bo v celoti financiral Občina Žirovnica. Projekt je ocenjen na dobrih 2,9 milijona evrov, pri čemer je v proračunu letošnjega leta za namen novogradnje zagotovljenih 888 tisoč evrov, v letu 2025 pa še 2.040.000 evrov.

Kot so pojasnili na žirovniški občini, bo 1,2 kilometra dolga obvoznica potekala od predvidenega novega krožišča na regionalni cesti Žirovnica–Rodine po trasi obstoječe lokalne ceste Breznica–Vrba, kjer bo zavila na kmetijske površine na severnem in zahodnem delu vasi Vrba. V novem krožišču se bo priključila na državno cesto Radovljica–Jesenice pred nadvozom železniške proge.

Gradnja v dveh fazah

Občina Žirovnica je za namen obvoznice večino zemljišč že odkupila. »Za pridobitev enega zemljišča bo najverjetneje stekel

razlastitveni postopek, pri enem zemljišču čakamo za puščinsko dediščino, pri eni osebi pa bo treba počakati na določitev skrbnika za podpis pogodbe,« so dejali. Zardi tega bo gradnja obvoznice predvidoma razdeljena na dve fazi in tri odseke, saj bodo tako lahko pristopili h gradnji prve faze, medtem ko še tečejo postopki v zvezi s pridobivanjem zemljišč.

V prvi fazi bi bila po navedbah občine skupaj izvedena odsek ena, ki bo potekal od križišča Breznica do konca priključka za vas Vrbo, in odsek tri, ki je predviden od

priključka za objekta Vrba 12 in Vrba 12a do krožišča ter celotno območje krožišča. »V drugi fazi pa bi se izvedel odsek dve, ki bo potekal od konca priključka za vas Vrbo do priključka za objekta Vrba 12 in Vrba 12a,« so pojasnili.

Na občini si dajejo, da bodo gradbeno dovoljenje za prvo fazo pridobili v sredini maja, takoj zatem bodo pristopili k javnemu naročilu za izbiro izvajalca. Kot so še navedli, bi bila obvoznica Vrba, če bo vse potekalo po načrtih, lahko dokončana ob koncu leta 2025.

Nadstropje objekta bo skoraj v celoti namenjeno večnamenskemu prostoru oziroma dvorani za organizacijo različnih dogodkov. / Foto: Atelje Ostan Pavlin

Občinske ceste le za domačine

◀ 1. stran

»Občinske ceste niso namenjene za obvozne ceste v času gradbenih del, temveč so izključno na voljo lokalnemu prebivalstvu in drugim navednim deležnikom,« so še poudarili na Občini Bled.

Večjih težav ni bilo

Prvi dan polovične zapore na Betinu po besedah blejskega župana Antona Mežana večjih težav ni bilo zaznati. »Občanom Bleda, Bohinja in Radovljice smo omogočili, da naše kraje enosmerno zapuščajmo po cestah za Savo, kar bi lahko razbremenilo glavno cesto na Bled, ki bo zaganovno bolj obremenjena ob prometnih konicah,« je povedal

Prvi dan polovične zapore večjih prometnih težav ni bilo zaznati. / Foto: Tina Dokl

župan, ki zastoje pričakuje predvsem v prometnih konicah ob koncu tedna. »Verjamem, da gneče in zastoji ne

bodo tako veliki, kot si jih marsikdo obeta, težave pa bodo zagotovo še manjše, če bodo vozniki potrpežljivi.«

Prisotni tudi policisti

Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, bodo na tem odseku ob vzpostavitvi polovične zapore in preostale dni prisotni tudi policisti. Ob tem voznikom svetujejo, naj bodo v prometu potrpežljivi, naj zagotavljajo primerno varnostno razdaljo in se od doma odpravljajo prej. »Če je le možno, naj se izogibajo jutranjim in popoldanskim prometnim konicam. Po zmožnostih naj uporabljajo javni potniški promet. Upoštevajo naj novo prometno signalizacijo, navodila izvajalca del, usmerjevalcev prometa, redarjev in policistov. Spoštujejo naj svetlobne znake na semaforju,« so še pozvali na PU Kranj.

Preboj druge cevi še ta teden

Jesenice – Še ta teden bodo delavci izvajalca Cengiz prebili drugo cev predora Karavanke. Včeraj so po podatkih Darsa izkopali 3434 metrov globoko, celotna dolžina

slovenskega dela pa je 3546 metrov. Do preboja z avstrijsko stranjo jih tako loči še dobrih sto metrov. Zaradi zahtevnih geoloških razmer bo druga cev prebita nekoliko

kasneje od načrtov. Lani pol leta so bila izkopna dela dva meseca celo ustavljena, potrebna je bila vnovična izvedba nosilne obloge zaradi večjih deformacij predora. Tudi

izkop je zaradi varnosti v tem območju potekal z manjšimi izkopnimi koraki, so pojasnili na Darsu. Po preboju na slovenski strani bo sledilo dokončanje vseh izkopnih in betonskih del ter montaža elektro strojne opreme. Po načrtih naj bi promet po novozgrajeni cevi stekel jeseni 2025.

Svet zavoda Osnovne šole Poljane, Poljane nad Škofjo Loko 100, 4223 Poljane nad Škofjo Loko

razpisuje delovno mesto

RAVNATELJA (m/ž)

Kandidat mora za imenovanje na funkcijo ravnatelja izpolnjevati pogoje v skladu z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja - ZOFVI (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – ZVaj, 123/21, 172/21, 207/21, 105/22 – ZZNŠPP, 141/22, 158/22 – ZDoh-2AA in 71/23).

Kandidat mora imeti pedagoške, vodstvene, organizacijske in druge sposobnosti za uspešno vodenje zavoda.

Predviden začetek dela je 1. 9. 2024. Delo na delovnem mestu ravnatelja se opravlja polni delovni čas. Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 5 let. Za čas mandata bo z njim sklenjena pogodba o zaposlitvi na delovnem mestu ravnatelja.

Pisne prijave z dokazili in potrdili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa (do 13. 3. 2024) na naslov **Svet zavoda Osnovne šole Poljane, Poljane nad Škofjo Loko 100, 4223 Poljane nad Škofjo Loko, s pripisom »PRIJAVA NA RAZPIS ZA RAVNATELJA – ne odpiraj«**.

Prijavi priložite dokazila o izpolnjevanju zahtevanih pogojev o izobrazbi, opravljenem strokovnem izpitu, nazivu, opravljenem ravnateljskem izpitu, delovnih izkušnjah v vzgoji in izobraževanju, potrdilo Ministrstva za pravosodje iz kazenskih evidenc, potrdilo sodišča, da kandidat ni v kazenskem postopku (potrdila ne smejo biti starejša od 30 dni), ter izjavo, s katero dovoljujete obdelavo in uporabo osebnih podatkov izključno za namen postopka imenovanja.

Kandidat mora k prijavi priložiti program vodenja zavoda za mandatno obdobje, kratek življenjepis in e-naslov za obveščanje med razpisnim postopkom.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

V besedilu zapisani izraz ravnatelj/kandidat v moški slovnični obliki je uporabljen kot nevtralen za moške in ženske.

Ob obletnici požiga vasi Jamnik

MAŠA LIKOSAR

Jamnik – Združenje borcev za vrednote NOB Kranjin krajevna organizacija združenja Besnica - Podblica sta ob 80. obletnici požiga vasi Jamnik pripravila slovesnost pri tam-

trpljenja. Vse to pa je osmišljala vera v zmago in boljši svet,« je med drugim poudarila.

Zbrane je nagovoril tudi kranjski župan Matjaž Rakovec, ki je opozoril, da lepote Jamnika lahko danes uživa-

Slavostna govornica Mira Hladnik je dejala, da bi morali bolj ceniti mir, ki ga za zdaj še imamo. / Foto: Maša Likosar

kajšnjem spomeniku, kjer so se poklonili tudi 37 padlim z Jamnika in okoliških vasi pod Jelovico. Slavostna govornica Mira Hladnik je osvetlila dogodke, ki so leta 1944 zaznamovali Jamničane.

Kot je pojasnila, so Nemci v maščevalni akciji 27. februarja vas obmetavali z zažigalnimi granatami, pri čemer je pogorelo 14 domačij. Vaščane, ki niso pravočasno zbežali, so odvedli najprej v begunjske zapore, nato v koncentracijska taborišča, od koder se marsikdo ni vrnil. »Zgodba Jamnika ni le žalostna zgodba, je tudi zgodba sočutja, medsebojne pomoči, odrekanja, premagovanja strahu,

mo zavoljo svobode in miru. Kulturni program so oblikovali učenci Podružnične šole

Vaščane, ki niso pravočasno zbežali, so odvedli najprej v begunjske zapore, nato v koncentracijska taborišča, od koder se marsikdo ni vrnil.

Podblica pod vodstvom učiteljice Katje Cuderman, vokalno-instrumentalna skupina Bis ter recitator Rudi Zevnik. Delegacije so pred spomenik položile venec.

PREJELI SMO

Pohvala

V sredo, 28. 2. 2024, smo v polno zasedeni dvorani Mestne knjižnice Kranj doživeli čudovit nastop s slikarsko razstavo, recital o našem največjem pesniku dr. Francetu Prešernu in pevski nastop. Običajno mi gredo bolje od rok kritike, a si je tudi za upravičeno pohvalo treba vzeti čas. Torej najprej hvala direktorici knjižnice, ki je odstopila prostor, nastopajočim in obiskovalcem in seveda Mateji Korošec iz Centra Korak, vsem zaposlenim, še posebno prostovoljcem, brez katerih Center Korak ne bi bil to, kar je. Zahvaljujem se voditeljici programa, žal sem preslišala njeno ime, pa Jeleni Wilfan, ki je nekakšno srce Centra Korak, in mislim, da brez nje ne mine nobena prireditev. Damjana Mustar hodi v Korak brat knjige in prav čuti se, kako je korakovcem pri srcu. Spoznala sem tudi Janeza, ki

jih kot prostovoljec uči izdelovati lesene košarice, z ženo je prav tako prišel pogledat nastop, in slikarko, ki je mentorica vseh slikarskih talentov, ki so jih odkrili šele v Koraku. In ja, lepo je povedal Aleš: slika lahko pove več kot tisoč besed. Verjetno sem koga pozabila in naj mi to oprostijo, saj vseh ne poznam. Pika na i oziroma češnjica na torti so bili nastopi korakovcev, ki so tako sproščeno in z dobro voljo izpeljali svoje vloge ter nas tudi nasmejali z malce hudomušnim recitalom. Za konec smo jim vsi skupaj pomagali zapeti Gremo naprej, Zdravljico, ki so jo pozabili zapeti, bomo slišali pa kdaj drugič. Skratka, Prešeren bi bil ponosen nanje, prav tako kot smo bili obiskovalci, kar precej je bilo od solz sreče rosnih oči, ko smo občutili, kako lepo napredujejo naši nastopajoči. Velik bravo in velika hvala vsem skupaj.

ANDREJA PILIČEK, KAMNIK

Defibrilator v vsako vas

Vse štiri vasi v krajevni skupnosti Podblica, ki so precej oddaljene od kranjske enote nujne medicinske pomoči, so opremljene z defibrilatorji, nazadnje so ga dobili še v Podplici.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podblica – Projekt opremljenosti z defibrilatorji v krajevni skupnosti (KS) Podblica je zaključen. Zadnjega so pred dnevi namestili na pročelje hiše pr' Zakonik vasi Podblica. Sama pobuda ima že daljšo brado, saj so, kot je pojasnil nekdanji poveljnik Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Podblica Primož Vidic, že leta 2015 na predlog Mitje Mohorja, dr. med., iz Službe nujne medicinske pomoči ZD Kranj želeli vzpostaviti prve posredovalce in namestiti defibrilator, ki je ključnega pomena za oživljanje človeka, ko šteje vsaka minuta. Dejstvo je, da reševalno vozilo na nujni vožnji zaradi oddaljenosti do Podblince, Jamnika potrebuje kar kakih petnajst, dvajset minut. Leto kasneje so se stvari začele premikati, kot je dejal

»Glede na oddaljenost naših krajev je bilo treba razmišljati o dodatni opremljenosti z defibrilatorji za javno rabo za domačine in obiskovalce. Če ponazorim: samo pohodna pot Nemilje–Jamnik je izredno dobro obiskana.«

Vidic, so se Osnovno zdravstvo Gorenjske, Mestna občina (MO) Kranj in kranjska izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje odločili za skupen projekt prvih

Od leve: Vito Tomažič, Primož Vidic, Vid Krčmar in Janez Bertoncelj z domačije pr' Zakonik

posredovalcev, KS Podblica pa je v tamkajšnjem gasilskem domu dobila tudi prvi defibrilator. A je ta ostal dostopen samo prvim posredo-

valcem PGD Podblica in tistim, ki imajo ključ gasilskega doma. »Glede na oddaljenost naših krajev je bilo treba razmišljati o dodatni opremljenosti z defibrilatorji za javno rabo za domačine in obiskovalce. Če ponazorim: samo pohodna pot Nemilje–Jamnik je izredno dobro obiskana.«

opremljenosti z defibrilatorji za javno rabo za domačine in obiskovalce. Če ponazorim: samo pohodna pot Nemilje–Jamnik je izredno dobro obiskana,« je pojasnil Vidic, ki se je povezal z domačinom Matejem Mohoričem, izjemnim kolesarjem in človekom, ki jim je leta 2022 podaril več kot štiri tisoč evrov za dva defibrilatorja, ki so ju postavili na Razpokah in Jamniku. Lani so z defibrilatorjem s pomočjo namestnika poveljnika kranjske Civilne zaščite (CZ) Vida Krčmarja in sredstvi MO Kranj namestili še enega na Njivici. »Le še

Podblica je bila brez njega. Znova je na pomoč priskočil Mohorič, podaril sredstva za omarico, kranjska CZ pa za aparat.« Primož Vidic se je zahvalil vsem, ki so pripomogli k uresnitvi projekta, tudi lastnikom domačij, ki so dovolili namestitve.

Predsednik sveta KS Podblica Vito Tomažič: »Dobro je, da defibrilatorje imamo, upam pa, da jih bomo uporabljali čim manj.« V načrtu imajo še izobraževanja za splošno javnost, da se, kot so poudarili sogovorniki, tega aparata ne bojimo, ampak da pomagamo, če je treba.

Dražja pomoč na domu

Z marcem se je za Kranjčane podražila storitev pomoč družini na domu. Za uro storitve ob delavnikih bodo po novem plačali skoraj dva in pol evra več kot doslej.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Storitve pomoči družini na domu, ki jo v Kranju izvaja Dom upokojencev Kranj, se je predvsem zaradi višjih stroškov dela za uporabnike s 1. marcem podražila z dosedanjih 4,20 evra ob delavnikih na 6,67 evra. Ob nedeljah bo treba po novem plačati 8,85 evra na uro, ob praznikih in dela prostih dneh pa 9,43 evra. Nova povprečna ekonomska cena na uro opravljene storitve ob delavnikih sicer znaša 27,36 evra, ob nedeljah 36,39 evra in ob praznikih ter dela prostih dneh 38,29 evra, razlika med ekonomsko ceno in ceno za uporabnika pa krije Mestna občina Kranj. Občinska subvencija bo po novem pokrila 69,7 odstotka

ekonomske cene, doslej pa je 77,6 odstotka. Po zakonu mora občina pokriti najmanj 50 odstotkov ekonomske cene.

»Nova cena za uporabnike je še vedno nekoliko pod

in ob praznikih od 5,90 do 17,61 evra. Kot je še pojasnila Hrovatova, je bila dosedanja cena v Kranju precej nizka, temu primeren pa je bil tudi odnos uporabnikov, ki zaradi nizke cene sploh niso od-

Župan Matjaž Rakovec se strinja, da je podražitev pomoči na domu in hkratno znižanje subvencioniranega dela cene zagotovo neprijeten ukrep, vendar pa je treba oskrbovalkam povrniti veljavo njihovega dela.

povprečjem mestnih občin,« je povedala Tanja Hrovat, vodja Urada za družbene dejavnosti. Cena ure storitve ob delavnikih se na primer za uporabnike v mestnih občinah giblje od 4,40 do 10,90 evra, ob nedeljah od 5,70 do 15,57 evra

povedovali storitve, kadar je niso potrebovali.

Župan Matjaž Rakovec se strinja, da je podražitev pomoči na domu in hkratno znižanje subvencioniranega dela cene zagotovo neprijeten ukrep, vendar pa je treba oskrbovalkam povrniti

veljavo njihovega dela. »Moja ideja je celo bila, da bi občina subvencionirala samo 50 odstotkov cene. In to zato, ker ima vsak občan s slabim socialnim statusom možnost preko centra za socialno delo zaprositi, da mu občina subvencionira celotno ceno. Zdaj pa pokrivalo cenovsem enako, ne glede na to, ali imajo dobro ali slabo plačo. Do zdaj zaradi nizke cene tudi nihče ni na centru za socialno delo zaprosil za oprostitev plačila,« je pojasnil.

Lani so oskrbovalke v povprečju na mesec pri 157 uporabnikih v Kranju opravile 2360 ur pomoči na domu, letos pa naj bi predvidoma opravile 2730 ur pri 174 uporabnikih na mesec. MOK za subvencioniranje namenja okoli 700 tisoč evrov letno.

Vsa leta vzdržujejo pasijonsko kondicijo

Če bo šlo vse po načrtih, bo čez dve leti v postnem času v Škofji Loki znova potekal Škofjeloški pasijon, tudi z letošnjimi Dnevi Škofjeloškega pasijona, ki so se že začeli, pa na poti do njegove vnovične uprizoritve vzdržujejo tako imenovano pasijonsko kondicijo. Vrhunec prireditve bo Pasijonski dan.

VILMA STANOVNIK

Škofja Loka – Občina Škofja Loka tudi letos organizira Dneve Škofjeloškega pasijona, ki so se začeli sredi februarja s Pasijonskim romanjem na Brezje in križevim potom v nekaterih župnijah, v Župnišču Stara Loka pa so potekale Postne delavnice s slikanjem postnega prta. Jutri bo v župnijski cerkvi sv. Urha v Žabnici ob 18. uri potekal koncert duhovniškega okteta Oremus, različne prireditve pa se bodo nadaljevale vse do 20. aprila, ko v Kapucinskem samostanu pripravljajo Romualdov dan.

»Letošnji Dnevi Škofjeloškega pasijona končno napovedujejo novo uprizoritev

kakovostno snovno dediščino in bo Škofja Loka kot dom Škofjeloškega pasijona res zasijala v tej uprizoritvi,« je povedal župan Občine Škofja Loka Tine Radinja in dodal, da je škofjeloški občinski svet na zadnji seji sprejel sklep, da se strinja s prenosom stavbe Nunskega samostana na občino, z Nadškofijo Ljubljana pa so v zadnjih pogovorih pred podpisom pogodbe o brezplačnem prenosu te stavbe, ki bo za Škofjeloški pasijon zelo pomembna. »Že danes del, ki je v lasti Občine Škofja Loka, uporabljamo za kostumografijo, v drugem delu pa se pripravljajo pasijonski center, kjer bodo potekale vaje, šivanja in pomerjanje oblačil ter

Prireditve so predstavili: pater Jože Smukavec, župan Tine Radinja, Ema Nunar z Zavoda 973 in Helena Janežič, urednica publikacije Pasijonski doneski. / Foto: Vilma Stanovnik

Župan Tine Radinja: »Leta 2026 pa pričakujemo, da bo Škofjeloški pasijon uprizorjen tudi na prenovljenem Mestnem in drugih trgih.«

Škofjeloškega pasijona leta 2026. Priprave so se že začele, leta 2026 pa pričakujemo, da bo Škofjeloški pasijon uprizorjen tudi na prenovljenem Mestnem in drugih trgih. Stem se bonaša nesnovna dediščina postavila v

vse drugo, kar zahteva pasijon,« je pojasnil župan Tine Radinja.

Kot je nato povedal pater Jože Smukavec, predstojnik Kapucinskega samostana v Škofji Loki, se vsi skupaj veselijo nove izvedbe

Škofjeloškega pasijona, ki v Škofji Loki povezuje različne skupine, ki se že dogovarjajo, kako bo pasijon potekal. »Bratje kapucini naj bi bili v novi izvedbi na začetku procesije,« je povedal Jože Smukavec.

Veliko različnih dogodkov

»Vsako leto, ko ni uprizoritve Škofjeloškega pasijona, potekajo Dnevi Škofjeloškega pasijona. Trudimo se, da s temi dogodki ohranjamo pasijonski duh v mestu in med prebivalci,«

je povedala koordinatorica za Škofjeloški pasijon Ema Nunar iz Zavoda 973 in predstavila različne dogodke, ki si jih je moč ogledati tudi na spletni strani Škofjeloškega pasijona in v zgibank, vsako leto pa potekajo v postnem in velikonočnem času. Nunarjeva je opozorila zlasti na Pasijon po človeštvu in človeških rokah, ki ga Kulturno društvo dr. Janez Evangelist Krek Selca, pripravlja 15. marca v cerkvi sv. Petra v Selcih, pa tudi Pasijonski večer o Cvetani Priol v Stari Loki, ki bo

22. marca v cerkvi sv. Jurija v Stari Loki, skupaj pa ga organizirata Župnijski zavod sv. Jurija Stara Loka in Pasijonski veter.

Pasijonski doneski

Vrhunec prireditve bo 12. marca, ko bo v Sokolskem domu potekal Pasijonski dan s predstavitvijo Pasijonskih doneskov in odprtjem pasijonske razstave grafik z motivi križevega pota avtorja Črtomirja Freliha. Kot je povedala urednica publikacije Pasijonski doneski Helena Janežič, so

tudi v letošnji izdaji na več kot dvesto straneh strokovni prispevki o pasijonskih temah, ki se dotikajo tako Škofjeloškega kot tudi drugih slovenskih in evropskih pasijonov. Pripravlja jo Muzejsko društvo Škofja Loka skupaj s Kulturno-zgodovinskim društvom Lonka Stara Loka, izdajo Pasijonskih doneskov pa omogočata Zavod 973 in Občina Škofja Loka. »Veseli me, da je letošnja številka in bo ob predavitvi 12. marca dišala po svežem,« je še dodala Helena Janežič.

Sanacija zajema kar štirideset projektov

Po ujmi, ki je pred dobrega pol leta prizadela tudi skoraj šestdeset odstotkov občine Gorenja vas - Poljane, ta čas v občini izvajajo vrsto sanacijskih projektov. Vseh projektov, ki jih načrtujejo v okviru sanacije, bo sicer okrog štirideset.

MATEJA RANT

Visoko – V poplavih avgusta lani je bilo v občini Gorenja vas - Poljane poškodovanih 28 kilometrov cest, uničenih ali poškodovanih 59 mostov in hudourniških propustov, sproženih več kot 210 plazov na cestah in ob naseljenih objektih. Skupaj je na infrastrukturi, objektih in kmetijskih zemljiščih nastalo za 31,7 milijona evrov škode, so posledice lanske ujme povzeli na občini. A kot je poudaril župan Milan Čadež, so lanske naravno nesrečo vsaj organizacijsko pričakali dobro pripravljene, saj so po žledolomu in poplavih pred desetimi leti, v katerih se je razkrilo, kje so najranljivejši in najšibkejši, vzpostavili učinkovit sistem Civilne zaščite in več vlagali tudi v opremo gasilskih društev.

Pogodbe s tridesetimi izvajalci

Intervencijska dela takoj po ujmi, v sklopu katerih so

uredili najbolj nevarne plaze in vzpostavili prevoznost cest, je izvajalo več kot trideset gradbenih podjetij. Že pred lanko naravno nesrečo so imeli po županovih besedah podpisane pogodbe s 14 izvajalci, danes pa imajo pogodbe že s 30 različnimi izvajalci. »To nam zagotavlja učinkovit sistem za hiter odziv v primeru naravnih nesreč.« Kot pravilen se je izkazal tudi njihov pristop pri zagotavljanju prevoznosti cest na hribovitih območjih,

kjer so že med intervencijo zgradili tudi škarpe in kamnite zložbe, kar jim sprva niso priznali kot intervencijska dela, ker naj bi to sodilo v sanacijo. »A na državi so nas uslišali, da je tak pristop v hribovitih svetu pravi, saj so razmere na teh območjih drugačne kot v ravninskem svetu, kjer zgolj nasuješ material in poravnáš, tako da smo dobili plačilo tudi za ta dela.« Za intervencijska dela jim je tako država povrnila 4,5 milijona evrov,

skupni strošek intervencijskih del pa je znašal 4,8 milijona evrov. »Razliko smo zagotovili iz lastnih virov in donacij podjetij.« Ta čas v občini izvajajo 14 sanacijskih projektov, vseh je predvidenih okrog 40. Za sanacijo je bilo občini odobreno predplačilo v višini 12,5 milijona evrov, kar predstavlja 40 odstotkov ocenjene škode. Kot je poudaril župan, so za prejeta sredstva zelo hvaležni, odločitev države za predplačila se mu zdi prava.

»S sodelavci smo bili sprva res mogoče malce kritični, ker se nam je eno leto za izvedbo projektov na začetku zdelo malo. A že dosedanja dela so bila vredna sedem milijonov evrov.« Na občini verjamejo, da bo sanacijo mogoče izvesti v zadanih časovnih okvirih.

Dobro sodelovanje z vlado in ministrstvi

Predsednik državnega sveta Marko Lotrič, ki je lani med prvimi obiskal prizadeta območja v občini, je poudaril, da se je ob ujmi ponovno pokazalo, kako ključne so pri ustreznem odzivanju občine, župani, občinske uprave in občinski sveti. »Izkazalo se je, da vsak župan lahko izvede sanacijska in potem vzdrževalna dela na svojem območju, zato so tudi ustanovili tehnične pisarne po Sloveniji.« Prepričan je, da bi v takih primerih pomembno vlogo lahko odigrale tudi pokrajine, za ustanovitev katerih si prizadeva državni svet. Po

mnenju poslanca Žana Mahnič pa so bile lanske poplave stresni test za sistem zaščite in reševanja. »V občini Gorenja vas - Poljane so ta test opravili z odliko.« Spomnil je, da so ob poplavih v Poljanski dolini vsi stopili skupaj in pomagali drug drugemu. »V prvih dneh smo vzpostavili pogoje za kolikor toliko normalno življenje in potem takoj začeli izvajati nujne ukrepe, najprej intervencijo in

Župan je opozoril, da bi se moral pri urejanju Poljanske Sore koncesionar bolj angažirati. V prihodnje pričakuje tudi ureditev zadrževalnikov, da bi se Poljanska Sora razlivala na mestih, kjer ne bi povzročila toliko škode.

potem sanacijo.« Za zgledno je označil tudi sodelovanje z vlado in s posameznimi ministrstvi. »Želimo si, da bi bilo tako tudi v prihodnje.«

Mahnič je tudi poudaril, da bi bilo čiščenje vodotokov smiselno prenesti na občino, posledično pa občini zagotoviti tudi finančna sredstva za to.

Gradnja novega mostu v Podobenem, kjer promet še vedno poteka po začasnih premostitvah / Foto: arhiv občine

Varnejša pot žab do mrestišč

V sklopu akcije varstva dvoživk med njihovo selitvijo v mrestišča, ki jo je Zavod RS za varstvo narave v sodelovanju z Joštarji in Mestno občino Kranj letos izvedel že petič, so pod Sv. Joštom prostovoljci čez cesto skupno prenesli 790 žab.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Deževno vreme in pomladne temperature prebudijo dvoživke, ki se v večernih urah podajo na pot k vodam, kjer odložijo mrest in poskrbijo za nadaljevanje vrste. Na selitvenih poteh pogosto prečkajo cesto, s čimer veliko tvegajo. Smrtnost na cestah v času selitev poleg uničevanja njihovih življenjskih prostorov predstavlja največjo grožnjo dvoživkam. Da bi jih ohranili, so Mestna občina Kranj, Zavod RS za varstvo narave in Joštarji tudi letos pripravili akcijo, s katero so pomagali dvoživkam pri varnem prečkanju ceste in jim s tem omogočili uspešen razplod.

Kot poudarja Vita Polajnar iz kranjske območne enote Zavoda RS za varstvo narave, s prenašanjem dvoživk

čez cesto pomembno prispevamo k njihovem varstvu. »Zaznavamo namreč, da število žab upada, kar dokazuje tudi dejstvo, da smo pred leti čez cesto pod Joštom prenesli tudi do 1500 žab, letos jih je bilo polovico manj,« je opozorila Polajnarjeva.

Pomemben kazalnik stanja narave

Dvoživke so po besedah Polajnarjeve pomemben del ekosistema in prispevajo k njegovi uravnoveženosti. Uravnavajo številčnost žuželk, polžev in pajkov, s katerimi se hranijo. Na njihovem jedilniku se tako znajdejo tudi komarji in vrste, ki ljudem povzročajo škodo na vrtovih in poljih. Hkrati so dvoživke pomemben kazalnik stanja narave, saj so občutljive za spremembe in zato med najbolj ogroženimi

živalskimi skupinami. »Ko v naravi opazimo upad dvoživk, pomeni, da se v njej dogajajo velike spremembe, ki jih sicer še ne bi opazili. Veliko število in pestrost dvoživk kaže na dobro stanje okolja, upad pa na slabšanje,« poudarjajo na zavodu.

Akcije, ki je potekala v predzadnjem tednu februarja, se je v dveh dneh udeležilo približno 120 prostovoljcev, pri čemer so bili nekateri prisotni obakrat. Žabe so prenašali na kilometer dolgem območju pod Sv. Joštom. Med pomembne selitvene poti v kranjski občini sodi tudi cesta severno od Bobovskih jezer, ki se nadaljuje skozi gozd mimo Brda in je bila minuli konec tedna zaradi selitev zaprta. »Odziv prostovoljcev je vsako leto velik, številni med njimi se redno vračajo, kar nakazuje na vse večjo ozavešenost o

pomenu dvoživk. Veliko je tudi posameznikov, ki samoiniciativno pomagajo žabam čez cesto, kar je zelo spodbudno,« je zadovoljna Polajnarjeva. V soboto je bila akcija odpovedana, saj je bilo zaradi nizkih temperatur pričakovati okrnjeno selitev žab.

Otroci navdušeni nad žabicami

Med udeleženci je bilo veliko družin z otroki, ki so bili nad žabicami navdušeni. »Žabe so ogrožene, zato jim pridemo z veseljem po-

Dvoživke so pomemben kazalnik stanja narave, saj so občutljive za spremembe in zato med najbolj ogroženimi živalskimi skupinami.

magat. Hkrati pa je to tudi odlična lekcija za otroke,« je dejala Kranjčanka Ana Valič. Tudi Domen Košir iz Zgornjih Bitenj je zatrdil, da je izkušnja zelo poučna in koristna za otroke. Aljaž Kožuh iz Pševa pa je dejal, da je vse prisotne žabe skoraj nemogoče prenesti na drugo stran ceste. »A če jih vsaj neki delež, smo dosegli manjši odstotek povoza, kar je nedvomno spodbudno za ohranjanje populacije,« je prepričan Kožuh.

Akciji se je že četrtič pridružila tudi kranjska podžupanja Manja Zorko, tudi tokrat v spremstvu sina Žana. »Ljudje smo ceste postavili na selitvene poti žab, zato je prav, da jim pomagamo,« je poudarila. Sin Žan pa nam je povedal, da so žabice

S prenašanjem dvoživk čez cesto pomembno prispevamo k njihovem varstvu. / Foto: Primož Pičulin

Vita Polajnar iz kranjske območne enote Zavoda RS za varstvo narave / Foto: Primož Pičulin

prijazne in da se jih nič ne boji. »Dal sem jih v vedro in jih nesel čez cesto, da jih avtomobili ne povozijo.«

Včasih se katera skriva v škorenj

Franc Dolhar živi v neposredni bližini, zato stanje redno spremlja in poudarja, da so žabe sestavni del življenja tamkajšnjih prebivalcev. »Na tej cesti, ki je zelo prometna, je ogromno povoznih žab. Menim, da bi morali namestiti prometni znak,

ki bi opozarjal na njihovo prisotnost. S tem bi morda spodbudili katerega od voznikov, da upočasni vožnjo in je bolj pozoren na cestišče. Pozorni moramo biti tudi na to, da jih ne pohodimo med iskanjem in prenosom čez cesto,« je prepričan Dolhar, ki verjame: »Kolikor žab bomo rešili, toliko manj bomo imeli poleti komarjev.« Povedal je še, da kakšna od žab včasih zaide do hiše, skoči na teraso in se skriva v škorenj.

V dveh dneh se je akcije udeležilo približno sto dvajset prostovoljcev. / Foto: Primož Pičulin

PREJELI SMO

Sprava 4

Odgovor Petru Hribarju na njegov odgovor 23. februarja 2023

Peter Hribar se čudi, da me je zbudilo ravno vloga pravosodja, od katerega moramo po njegovih besedah »vselej zahtevati uvodno sodelovanje v procesu načrtovanega spravnega, ali bolj povedano, pomiritvenega procesa.«

Mene je zbudilo to iz preproste razloga, ker to dokazuje, da še nismo prerezali popkovine s sodstvom iz časa komunistične diktature. Takoj po prvih demokratičnih volitvah leta 1990 smo sicer

odvzeli Zvezi komunistov absolutno oblast, ni nam je pa uspelo odstraniti z oblasti. Vemo, da je važna veja oblasti sodstvo, zato bi bili morali ravno tu takrat narediti ostri rez. To bi pomenilo, da se stari sodni sistem izmenja z novim, ki je zavezan demokratičnim pravilom in bi imel nalogo uvesti proti dotedanjemu sodstvu najmanj kritično stališče in vse politične obsodbe, na sodiščih, kot izvensodno izrečne kazni označiti za neveljavne. Odstraniti bi bili morali sodnice in sodnike, ki so sodili v času diktature v njeno podporo izven demokratičnih načel in izven norm sodstva v svobodni Evropi.

Peter Hribar piše, da je v primeru Antona Umnika sodna preiskava pokazala nedvoumen rezultat. Zame je to enoumen rezultat, ker se je obravnavala le žrtev. Sodstvo bi pa moralo izhajati iz stališča, da, kjer je žrtev, mora biti tudi storilec oziroma povzročitelj, krivec. Zakaj sodišče ni storilo tega koraka? Če so naša sodišča neodvisna, kar bi pomenilo, da so najmanj zavezana vzeti neki obzir do sodišč v komunističnem sistemu, potem bi moralo kranjsko sodišče raziskovati tudi v to smer, v smislu mnenja predsednika Preiskovalne komisije izvensodnih pobojev dr. Jožeta Pučnika, ki je zelo jasno prikazal, v svojem ločenem mnenju, vso pravno problematiko

takratnega sistema. Pučnik je prišel do zaključka, da je treba zgodovino v času okupacije napisati popolnoma na novo. To, da dr. Pučnik ni mogel dokončati svojega dela, se zrcali še danes v našem sodstvu. V komisiji so bili namreč tudi zastopniki komunistične revolucije, ki niso imeli nobenega interesa zaključiti delo komisije v smislu resnice in neovrgljivih dejstev. Zato se je tudi vloga kranjskega sodišča v zadevi Anton Umnik končala zelo klavarno. Ker mi še ni znano besedilo sodne odločbe, samo vprašam: Bo nekje omenjeno, da je bila osnovni krivec KPS, če že govorimo o zapeljanem storilcu? Bo njegovo ime izginilo iz javnosti? Je Občina Šenčur dobila odlok sodišča,

da mora spremeniti ime glavne ceste, ki nosi ime morilca?

Peter Hribar meni, da ga nasprotniki njegovih tez ne razumemo. Jaz bi ga razumel, če bi bil del nekdanje nomenklature. Ampak on se nahaja na strani žrtev komunizma, zato res ne morem razumeti, komu služi izstavljanje blanko čeka zločincem. Opuščanje ne sme biti pranje grehov, temveč logična posledica identificiranja krivde in krivcev. S tem, ko krivci priznajo svoje zločine, preprečujejo možnost ponovitve le-teh in odpuščanje je njihova nagrada za to, ne more pa biti nagrada za zatajevanje in sprenevedanje.

Zgolj mlatenje po komunistih ni dovolj. Mi bi si morali prizadevati izpeljati neke

vrste Nürnberški proces na obroke, ker pri nas ni bilo ob osvoboditvi 1990 na razpolago neke sile, ki bi iz javnega življenja odstranila na radikalni način vse, kar je bilo komunističnega, kot so to storili zahodni osvoboditelji Nemčije z nacionalsocializmom. Da pri nas ta proces še pa, je pa kriva skoraj tipična slovenska razdrobljenost in pomanjkanje medsebojne povezanosti vseh društev in organizacij, ki zastopajo interese žrtev komunističnega nasilja. Iz tega razloga tudi Petra Hribarja ne obsojam. Tudi on je pač osamljen subjekt tega dejstva.

FRANCI KINDLHOFER,
ZASIP

Prisrčen sprejem uspešnih mladih skakalcev

Za nedavne odlične športne dosežke se je mladima smučarskima skakalcema, soobčanoma Taji Bodlaj in Jaku Drinovcu, v imenu Občine Naklo zahvalil in ju nagradil župan Ivan Meglič, njun uspeh in uspehe ekipnih sotekmovalcev pa so pospremili tudi številni ljubitelji športa na sprejemu v Zgornjih Dupljah.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zgornje Duplje – Mladi športniki so dosegli izjemne uspehe na letošnjih zimskih mladinskih olimpijskih igrah v Južni Koreji in na FIS mladinskem svetovnem prvenstvu v nordijskem smučanju v Planici. Dupljanka Taja Bodlaj je osvojila zlato medaljo v Južni Koreji, od tega eno na posamični tekmi in eno na mešani ekipni tekmi. V Planici pa je osvojila zlato na ekipni tekmi, srebro na mešani ekipni tekmi in bron na posamični preizkušnji. Jaka Drinovec iz Strahinja je v Planici posegel po srebrni medalji v mešani ekipni tekmi. Občina Naklo se je občanom

Taji Bodlaj in Jaki Drinovcu oddolžila, kot je dejal nakelski župan Ivan Meglič, s skromnim darilom za spodbudo. Taja s kar petimi osvojenimi medaljami je prejela dva tisoč evrov, Jaka tisoč evrov. »Hvala za to, kar ste naredili za šport in tudi za promocijo naše občine,« se je zahvalil župan Meglič, obenem čestital njihovim ekipnim sotekmovalcem, ki se sprejema niso mogli udeležiti, ter poudaril, kako pomemben je ta njihov zgled tudi za generacije, ki prihaja za njimi.

V naših krajih rastejo taki talenti, taki mojstri

»Kot župan sem izredno počaščen in zadovoljen, da

v naših krajih rastejo taki talenti, taki mojstri, kot sta Taja Bodlaj in Jaka Drinovec. Vesel sem, da sta se jima danes pridružila še dva mlada uspešna člana slovenske ekipe, Ajda Košnjek s Pristave pri Trziču in Urban Šimnic iz Mojstrane,« je na nedavnem sprejemu v dvorani gasilskega doma v Zgornjih Dupljah dejal župan Meglič in dodal, da so Duplje znane kot valilnica športa, ter ob tem spomnil na uspešna smučarska skakalca Matjaža Zupana in Anžeta Semeniča. Ne nazadnje imajo tudi Duplje svojo 20-metrsko skakalnico.

Taja, Ajda in Jaka trenirajo v Nordijskem smučarskem klubu Trzič FMG, in kot je v imenu kluba poudaril Matija Stegnar, imajo energijo, veselje za podporo svojim skakalcem ter zagotovil, da se bodo v skakalnem centru v Sebenjah še naprej trudili za ta prelepi šport. »Tekmovalci so danes toplo sprejeti, morajo pa za te uspehe precej garati,« je poudaril. Tudi Ajda Košnjek in pa Urban Šimnic, ki trenira pri ND Rateče - Planica, sta bila v mešani ekipi smučarskih skakalcev, ki se je z olimpijade vrnila z zlatom.

Svetla prihodnost skakalnega športa

Dogodek so skupaj pripravili Občina Naklo,

Ajda Košnjek, Taja Bodlaj, Jaka Drinovec in Urban Šimnic na prisrčnem sprejemu v Zgornjih Dupljah / Foto: Tina Dokl

Prostovoljno gasilsko društvo Duplje in TVD Partizan Duplje s predsednico Fani Vreg na čelu, ki je mladim uspešnim športnikom položila na srce, kako ponosni so nanje. V Dupljah jim je čestital tudi njihov prijatelj, paraalpski smučar Jernej Slivnik s Hrušice.

Potem pa je mikrofona v roke vzel še novinar Gorenjskega glasa Jože Košnjek in s Tajo, Ajdo, Janom in Urbanom, svetlo prihodnostjo našega skakalnega športa, kot je dejal, opravil krajše pogovore. Da, tudi Taja in Ajda si enkrat želita poleteti na planiški velikanki ...

Odličnim mladim smučarskim skakalcem se je za njihove dosežke zahvalil župan Ivan Meglič. / Foto: Tina Dokl

Lepo je videti mlade, ki drug drugemu privoščijo športne dosežke. V Dupljah je smučarskim skakalcem čestital tudi paraalpski smučar Jernej Slivnik. / Foto: Tina Dokl

Grašca odslej v Naklem

Vrednote, kot so srčnost, ljubezen in dobrota, s svojimi strankami delijo že skoraj tri desetletja. Do nedavnega je imela trgovina Grašca sedež v Križah, zdaj pa so se preselili v prostorno stavbo ob glavni cesti v Naklem. Uradno odprtje Športnega centra Grašca je bilo minulo soboto.

KLARA MRAK

Naklo – Trgovina Grašca je specializirana za prodajo koles in kolesarske opreme, svoj program pa ves čas dopolnjujejo tudi z drugo športno opremo in storitvami. Pri njih se med drugim lahko opremimo tudi za tek, pohodništvo, smučanje ... Zdaj vse to lahko ponujajo na šeststo kvadratnih metrih prodajnih površin, skupaj s skladiščnimi prostori imajo na voljo 1200 kvadratnih metrov.

Mateja Čadež, direktorica Grašce, je bila v svojem nagovoru ob odprtju vidno ganjena. Besede zahvale družini, možu in sodelavcem so solze v oči privabile tudi mnogim od skoraj

dvesto povablencev. »Neskončno sem hvaležna in vesela, da nam je omogočeno, da smo se preselili v Naklo. Če imaš tako super

Prodajni prostori Grašce so se v soboto spremenili v prireditveni prostor. / Foto: Klara Mrak

družino in sodelavce, kakor jih imam jaz, pa če jih imaš res tako rad, kot jih imam jaz, ter jih spoštuješ, potem ne more biti drugače, kot da

gre vse v pravo smer. In kot je ob blagoslovu trgovine rekel kriški župnik Ivo Kožuh: 'Če si pošten do sodelavcev, do svojih strank in do sebe, ne more biti drugače, kot da si uspešen ...',« nam je po odprtju povedala Čadeževa. »Če postaviš vrednote, kot so ljubezen, srčnost in dobrota, na prvo mesto, pred denar, potem imaš 'žegen'. Tudi zaradi teh naših temeljnih vrednot je v našem rožnatem logotipu srček,« je dodala. »Pred 29 leti smo imeli na odprtju rožnat trak, in ker trgovino vodiva ženska, hčerka Neja in jaz, logotip mora biti v 'ženskih' barvah, rožnato-vijoličaste barve, ki pomenita vse dobro ...« se je hudomušno nasmehnila ob pojasnilu

Direktorica Grašce Mateja Čadež z županoma Trziča in Naklega Petrom Mikličem in Ivanom Megličem / Foto: Klara Mrak

barve logotipa. Športni center Grašca se je v soboto spremenil v prireditveni prostor, med povablenci so bila tudi znana imena, ki se zavedajo prijaznosti in strokovnosti Grašce. Med drugimi so prišli Jani Klemenčič, Robi Kranjec, Jurij Tepeš in Lado Bizovičar.

NEPREMIČNINE&DOM

Kaj sledi obdobju neto meritev

Po izteku neto meritev bo način obračunavanja za nove lastnike samooskrbnih sončnih elektrarn v rokah dobavitelja električne energije. Preverili smo, kaj pripravljajo za nove lastnike samooskrbnih sončnih elektrarn.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Kot je znano, se je lani izteklo obdobje neto meritev, t. i. net meteringa, po katerem se je na letni ravni obračunala le razlika med proizvedeno in porabljeno električno energijo. Ujeli so ga tisti, ki so vlogo za priključitev oddali še do konca minulega leta, pod pogojem, da bodo do konca letošnjega sončno elektrarno tudi zgradili. Za vse druge je tu nov način obračunavanja električne energije, ki je za lastnike sončnih elektrarn precej manj ugoden. Kot smo v Gorenjskem glasu že poročali, bo namreč moral uporabnik plačati omrežnino za vso elektriko, ki jo prevzame iz distribucijskega omrežja, ne glede na to, koliko jo bo iz lastne naprave vrnil v omrežje. Trajanje obračunskega obdobja in način obračuna dobavljene elektrike pa bo s pogodbo o samooskrbi določal dobavitelj električne energije.

Na kakšen način se bodo dobavitelji tega lotevali, je za zdaj še dokaj neznan. Za odgovore smo se obrnili

na največje dobavitelje električne energije na maloprodajnem trgu, ki obvladujejo okoli dve tretjine trga.

Pripravljajo nove produkte

Nov produkt so že vzpostavili pri največjem dobavitelju, družbi GEN-I. Model izravnave viškov in mankov samooskrbne proizvodnje električne energije omogoča ustvarjanje dobropisov za viške električne energije. Te bodo lastniki, ki bodo samooskrbne naprave priključevali po novem sistemu, lahko unovčili za obdobja, ko je bil zaradi pomanjkanja sonca odjem elektrike višji od proizvodnje njihovih sončnih elektrarn. Lastniki bodo vsak mesec prejeli račun za električno energijo, ki jo je GEN-I dobavil v urah, ko je bil odjem gospodinjstva višji od proizvodnje sončne elektrarne. Hkrati bodo prejeli dobropis za viške električne energije, ki so jih oddali v omrežje ob sončnih urah.

Kot dodajajo, konec obdobja neto meritev pomeni le konec ene dobe upravljanja zelene energije, novo

Zanimanje za sončne elektrarne je po izteku obdobja neto meritev precej upadlo. Fotografija je simbolična.

/ Foto: Gorazd Kavčič

obdobje pa bodo zaznamovale nove rešitve, s katerimi bo investicija v sončno elektrarno še naprej ostala privlačna.

V ECE pravijo, da je smiselnost sončne elektrarne odvisna od zneska investicije in prihrankov, ki jih elektrarna omogoči v svoji življenjski

dobi, pri tem pa poudarjajo tudi okoljski vidik takšne odločitve. Podrobneje niso odgovorili na vprašanje, na kakšen način bodo postopali po obdobju neto meritev, dejali pa so, da bodo zagotavljali konkurenčne pogoje »ne glede na način obračuna, saj omogočamo celosten pristop k investiciji, ki zajema prihranke pri električni energiji že pred priklopom elektrarne, profesionalno in zanesljivo izvedbo montaže na objektu in prenos viškov proizvedene energije v času delovanja elektrarne«.

Podobno odgovarjajo tudi v Energiji plus, ki je poleg ECE prav tako del skupine Holding Slovenske elektrarne. »Obračun za lastnike sončnih elektrarn, ki niso v sistemu netmeteringa, se izvaja mesečno (vse dajatve in potencialno porabljen električna energija se poračunava na mesečni ravni),« so še zapisali v odgovoru.

V Petrolu ugotavljajo, da trenutne tržne razmere sicer ne spodbujajo prehoda na nov sistem samooskrbe. »V procesu analize in priprave računov za naše nove modele

samooskrbe smo ugotovili, da se lahko obdobje povračila investicije znatno podaljša v primerjavi z obstoječim sistemom,« pravijo v družbi, kjer so v zadnjih mesecih razvijali nov poslovni model, javnosti pa ga bodo predstavili v prihodnjih tednih.

Zanimanje še zelo majhno

Trenutno je sicer zanimanje za samooskrbo po novi shemi sicer še izredno majhno. To so nam že pred časom potrdili tudi na Elektru Gorenjska, kjer pravijo, da je v začetku leta število oddanih vlog skoraj popolnoma upadlo. Za razliko od zadnjih mesecev lanskega leta, ko so zaradi »lovljenja« stare sheme beležili rekordno rast. Več kot šestdeset odstotkov vseh oddanih vlog v lanskem letu so prejeli v zadnjih treh mesecih.

Zaradi povečanega števila prejetih vlog Elektro Gorenjska obvešča, da se roki za njihovo reševanje podaljšujejo. Po ocenah naj bi vse vloge, ki so jih prejeli do konca leta, zaključili najkasneje do konca junija.

Vrtni center

EURO GARDEN

V harmoniji z naravo

-15%

-15%

-15%

RAMDA

*Akcija velja za izdelke RA 698049, RA 895242 in RA 3L550.

-20%

SADIKA MESECA CVETAČA

*Akcija velja za cvetačo - sadike 9 kos - 3830034422205.

-20%

RASTLINA MESECA MAČEHA

VSE ZA VRTNARJE

PE DOBROVA PRI LJ | PE KRŠKO | tel. 01 24 25 100

*Akcija traja od 1. 3. do 31. 3. 2024 oz. do razprodaje zalog. Popusti se ne seštevajo.

Dvainšestdeset tisoč energetske revnih

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Lani je bilo energetske revnih 7,2 odstotka gospodinjstev, delež pa se v primerjavi z letom 2022 ni spremenil, je prejšnji teden objavil Statistični urad.

Energetske revnih je bilo tako približno 62 tisoč gospodinjstev, v njih pa je živelo okoli 109 tisoč oseb, kar je sedem tisoč več kot leta 2022.

Lani je bil delež energetske revnih gospodinjstev največji med enočlanskimi gospodinjstvi (14,6 odstotka), pri tistih s starejšimi člani (65 let ali več) višji (17,0 odstotka) kot pri tistih z mlajšimi (12,3 odstotka). Med gospodinjstvi z vzdrževanimi otroki je bil ta delež največji pri enostarševskih gospodinjstvih z vsaj enim vzdrževanim otrokom (devet odstotkov), pri vseh drugih gospodinjstvih

z vzdrževanimi otroki pa je bil nižji od pet odstotkov.

Delež energetske revnih gospodinjstev je bil na drugi strani najmanjši med gospodinjstvi z vsaj tremi člani brez vzdrževanih otrok (dva odstotka), sledili so starejši pari brez vzdrževanih otrok (3,2 odstotka), gospodinjstva dveh odraslih z dvema vzdrževanimi otrokoma (3,3 odstotka) in gospodinjstva vsaj treh odraslih z vzdrževanimi otroki (3,3 odstotka).

Med regijami je bil delež energetske revnih ponovno najnižji na Gorenjskem, kjer je pod pragom živelo 3,8 odstotka gospodinjstev, na drugi strani pa je v primorsko-notranjski regiji znašal 14 odstotkov.

Energetska revščina se sicer v zadnjih letih zmanjšuje. Od leta 2014 do lani se je delež znižal za približno tretjino oziroma za 26 tisoč gospodinjstev.

ZANIMIVOSTI

Slovenija nad povprečjem

Delež obnovljivih virov energije za ogrevanje in hlajenje se v Evropski uniji povečuje in znaša že skoraj 25 odstotkov. Slovenija se med državami Evropske unije uvršča nad povprečje.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – V letu 2022 so obnovljivi viri energije (OVE) pri ogrevanju in ohlajanju v Evropski uniji dosegli 24,8-odstotni delež, kar je 1,8 odstotne točke več kot v letu prej. Slovenija se s skoraj 34-odstotnim deležem uvršča nad evropsko povprečje in med sedemindvajseterico zaseda 11. mesto, tik pred njo je Hrvaška, za njo pa Bolgarija.

Po statistiki, ki jo je pred dnevi objavil evropski statistični urad, je na prvem mestu Švedska z 69,3-odstotnim deležem, sledi ji Estonija, kjer delež OVE za ogrevanje in ohlajanje znaša 65,4 odstotka. Obe državi za ta namen največ uporabljata biomaso in toplotne črpalke.

Na repu lestvice je Irsko, kjer za ogrevanje in ohlajanje izkoriščajo le 6,3

Delež OVE pri ogrevanju in ohlajanju se povečuje predvsem na račun vse večje uporabe biomase in toplotnih črpalk. Fotografija je simbolična. / Foto: Gorazd Kavčič

odstotka obnovljivih virov energije, sledita Nizozemska (8,6) in Belgija (10,4).

Tudi v absolutnem smislu se bruto končna poraba energije iz OVE za namene

ogrevanja in ohlajanja v Evropski uniji v zadnjih letih povečuje, največ na račun biomase in toplotnih črpalk. V desetih letih se je delež povečal z 18,6 odstot-

Slovenija se s skoraj 34-odstotnim deležem uvršča nad evropsko povprečje in med sedemindvajseterico zaseda 11. mesto, tik pred njo je Hrvaška, za njo pa Bolgarija.

ka na 24,8 odstotka. Kljub temu pa to še vedno ni dovolj za dosego ciljev Evropske direktive 2023/2413, v skladu s katero bi morale države EU od leta 2021 do 2025 delež povečati za najmanj 0,8 odstotne točke, od leta 2026 do 2030 pa za najmanj 1,1 odstotne točke.

Potreba po sistemskih rešitvah

ALEŠ SENOŽETNIK

Ljubljana – Sredi februarja je potekala prva seja stanovanjskega sveta, posvetovalnega telesa ministra za solidarno prihodnost, ki je bil ustanovljen na podlagi stanovanjskega zakona. Minister Simon Maljevac in državni sekretar Klemen Ploštajner sta članom najprej predstavila dosedanje delo ter načrte na področju stanovanjske politike. Med drugim sta jim predstavila izhodišča za razpravo glede urejanja

neprofitne najemnine in dodeljevanja neprofitnih stanovanj ter urejanja najemnega trga. Kot so sporočili z ministrstva, so člani sveta poudarili potrebo po oblikovanju sistemskih rešitev za dosego dolgoročnih rezultatov. Med drugim so ocenili, da je treba povečati stanovanjski fond, urediti stanovanjske evidencе, začeti reševati problematiko neprofitne in tržne najemnine ter pri snovanju stanovanjskih politik upoštevati razlike med občinami in regijami.

Boljša povezljivost podatkov

Ljubljana – Geodetska uprava je v začetku meseca register prostorskih enot prenesla v nov informacijski sistem, zaradi česar je v minulih dneh lahko prihajalo do motenj in omejitev pri uporabi sistemov. S tem so informatizirane vse nepremičninske evidencе, ki jih vodi GURS. Prej ločene evidencе so združili v centralni bazi, s čimer so vzpostavili boljše vzdrževanje podatkov in tudi boljše povezljivost.

MERKUR trgovina, d.o.o., C. na Okroglo 7, Naklo

Ker je urejanje okolice lahko še bolj enostavno

Preverite našo **aktualno ponudbo izdelkov za zunanjo ureditev doma**, ki vam bodo pomagali uresničiti vaše sanje o popolnem zunanjem prostoru. Ne glede na to, ali si želite ustvariti čudovito dvorišče, prijeten kotiček za druženje ali elegantno teraso, vam ponujamo vse, kar potrebujete za dosego tega cilja.

**10%
POPUST
NA VSE
TLAKOVCE**

**Ponudba velja
od 6. 3. do 18. 3. 2024**
oziroma do razprodaje zalog.

Več na merkur.si/vrt-in-okolica/ureditev-okolice/

MERKUR

PREŠERNOVO
GLEDALIŠČE

Teden
slovenske
drame
27. 3.–
9. 4.
2024

The Week of
Slovenian
Drama

www.tsd.si

Gorenjski Glas

Dobre novice! v Kamniku

Sredi marca v Kamnik prihajajo Dobre novice!, mednarodni umetniški projekt, ki postavlja Kamnik na zemljevid sodobne umetnosti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Gre za šestmesečni umetniški projekt, v katerem bo sodelovalo več kot dvajset sodobnih ustvarjalcev iz šestih držav. Prvo ime dogodka, ki se bo z odprtjem v Arboretumu Volčji Potok začel prihodnjo soboto, 16. marca, pa je William Sweetlove. Belgijski umetnik, ki že petdeset let razstavlja po celem svetu, tudi Slovencem ni neznan, saj smo v tem koncu že lahko opazili monumentalne skulpture – od velikanskih šnavcerjev, oblečenih v gumijaste škornje, do pingvinov, ki na hrbtu nosijo platenke. Edinstven umetniški svet belgijskega avtorja navdušuje tako likovne kritike kot tudi najmlajše.

Mednarodno priznani avtorji

Kuratorstvo razstav je pripadlo amerškemu umetniku slovenskih korenin Victorju Kastelicu, ki v Torinu vodi galerijo Kspaces. In prav Kastelic je stična točka večine sodelujočih avtorjev, katerih razstave si bomo lahko ogledali v muzejih in galerijah po mestu, kot tudi na manj običajnih mestih v središču Kamnika. V projekt se namreč poleg Občine Kamnik in Arboretuma Volčji Potok vključujejo tudi Medobčinski muzej Kamnik skupaj z Galerijo Miha Maleš, Zavod za turizem in šport Kamnik ter umetnostni zgodovinar in publicist Noah Charney, Američan,

Matthew McQuarrie v Galeriji Prečna / Foto: Aleš Senožetnik

ki že vrsto let živi v Kamniku. Projekt ima tudi podporo Veleposlaništva Združenih držav Amerike v Sloveniji, Slovenske turistične organizacije in Turizma Ljubljana.

Koordinator projekta, ki je povezal različne institucije, je Matthew McQuarrie, Američan, ki z družino živi v Komendi, v Kamniku pa vodi Galerijo Prečna. »Kultura in umetnost sta v Kamniku že od nekdaj v središču pozornosti. V tem smislu s projektom ne odkrivamo ničesar novega, zgolj širimo in nadgrajujemo dimenzijo sodobne umetnosti,« pravi McQuarrie. Na vprašanje, kako mu je uspelo prepričati toliko uveljavljenih umetnikov, pa odgovarja: »Gre za edinstveno skupino umetnikov, katerih poti se na tak ali drugačen način križajo že zadnjih deset do trideset

let. Naveličani so bienalov, urbanih centrov, koncepta 'white cube' oz. bele kocke, ki prevladuje v sodobni umetnosti, in zato iščejo sveže možnosti za razstavljanje. Kamnik, ki je kulturno bogato, a dokaj neznan mesto, jim ponuja prav to.«

Sweetlove privablja množice

McQuarrie, ki je na umetniški potencial Kamnika opozoril že s projektom Expect the unexpected (Pričaj kaj nepričakovano), računa, da bodo s projektom privabili precej obiskovalcev in da bo Kamnik zato pridobil večjo prepoznavnost. »Dela Williama Sweetlova v tujini privabljajo tudi na desetstične obiskovalcev, koliko jih bo v Kamniku, pa je težko napovedovati. Upamo, da čim več,« pravi McQuarrie.

Obiskovalcem bodo ponudili enotno vstopnico, s katero bo mogoče videti vse razstave na vseh lokacijah po dostopni ceni.

»Že pred časom smo se v županovi pisarni pogovarjali o projektu, nato pa so prišle poplave, veter ter županova bolezen in spraševali smo se, ali naj nadaljujemo ali ne. Na srečo smo našli sredstva in možnosti za transport del – in to je bila dobra novica. Dobra novica je tudi to, da so se avtorji odločili za sodelovanje in svoja dela odstopili brezplačno za čas razstave. Dobra novica je tudi to, da je Kamnik odprt in pripravljen na takšen projekt,« nam je še povedal sogovornik.

Umetniški projekt, od katerega si v Kamniku veliko obetajo, bo z razstavami sodelujočih avtorjev potekal do 22. septembra.

Odprli Iskanja Franca Ranta

KLARA MRAK

Železniki – V Galeriji Muzeja Železniki so v petek ob spremljavi Mešanega pevskega zbora Društva upokojencev Selške doline odprli razstavo Franca Ranta z naslovom Iskanja. Rant živi in ustvarja v vasici Potok in je član Kulturnega društva likovnikov Kranj, Društva likovnikov Ljubljana in likovne sekcije KUD Kliničnega centra Ljubljana. Ustvarjalci upodabljajočih umetnosti. »Največji in najpomembnejši navdih za njegovo slikarsko izražanje mu daje lepota slovenske krajine. Najljubše mu je domače Škofjeloško hribovje, privablja ga dih Haloških gričev, milina Ljubljanskega barja

in krajina v vseh časovnih preoblikah nasploh. Najraje ustvarja v akrilnih barvah na platno. Njegovo delo krasita močna temeljna vehementna risba ter edinstvena suverena in zelo kakovostna izraznost poteze. Močan je tako v kompoziciji kot v posameznih detajlih. Njegova dela so zelo zanimiva po kombinaciji lazurnih in pokrivnih barv z vsemi gradacijami, s katerimi na svoj način pričara prostorski vtis. Vsa ta izrazna moč se skriva v avtorjevem izjemnem talentu, nenehnem iskanju in neumornem delu. Rant je odličan mojster združevanja poteze, nanosa barv in kolorita, s katerimi na svojih platnih dosega izjemne učinke vzdušja in osebne

Razstava Iskanja Franca Ranta bo v Galeriji Muzeja Železniki na ogled do 29. marca. / Foto: Simon Benedičič

prepoznavnosti,« je o Rantu zapisal njegov slikarski kolega Nande Rupnik. Razstava, na kateri je moč videti

prepoznaven umetniški izraz Franca Ranta, bo v Galeriji Muzeja Železniki na ogled do 29. marca.

Domov prinesla srebro

Manja Slak iz Volake v Poljanski dolini je minuli torek na evropskem prvenstvu v streljanju z zračnim orožjem na deset metrov na Madžarskem z zračno pištolo v konkurenci mladink osvojila drugo mesto.

KLARA MRAK

Volaka – »To je moj srečen dan in imam to, kar sem si želela,« je v prvem odzivu za Strelsko zvezo Slovenije povedala 17-letna slovenska reprezentantka Manja Slak. Ko smo jo nekaj dni po prihodu domov obiskali na njenem domu v Volaki, sta iz njenih oči sijala sreča in ponos. Manja je začela trenirati v šestem razredu osnovne šole, najprej z zračno puško, potem pa ji je po treh letih njen trener Aleš Košir dal poskusiti zračno pištolo, ki jo je takoj vzljubila.

»Pri tem športu je pomembno, da se znaš osredotočiti in držati ravnotežje. Morda je malce zmotno mišljenje, da potrebuješ ogromno moči, najpomembnejša sta namreč koncentracija in ravnotežje,« poudarja Manja Slak.

»Pri tem športu je pomembno, da se znaš osredotočiti in držati ravnotežje. Morda je malce zmotno mišljenje, da potrebuješ ogromno moči, najpomembnejša

Manja Slak (prva na levi) je na evropskem prvenstvu v streljanju z zračnim orožjem na Madžarskem z zračno pištolo osvojila drugo mesto v mladinski konkurenci. / Foto: osebnih arhiv

sta namreč koncentracija in ravnotežje,« pove Manja. »To dosežeš z vajo, treningi in s čim več tekmami.« Manja med tednom živi v dijaškem domu v Ljubljani, kjer obiskuje tretji letnik Srednje medijske in grafične šole, zato dvakrat na teden trenira na Rudniku, ob koncu tedna pa na strelišču v Sokolskem domu v Gorenji vasi.

Največji uspeh do zdaj

Manja Slak je bila lani na svojem prvem evropskem prvenstvu v Estoniji

v konkurenci mladink četrti. »Pričakovala sem, da bom tudi letos v finalu, želela sem si medalje, ampak nisem pričakovala, da bom pa kar druga,« se nasmehne. »V finale nas gre osem in v drugi seriji gre vse od začetka. Tudi če si v prvi seriji osmi, si na koncu lahko prvi, tako da sem šla na medaljo. Občutki so bili zelo dobri,« se torkove tekme spominja Manja, na katero je upravičeno zelo ponosen tudi njen dolgoletni trener Aleš Košir. Reprezentančni

kolegi v njej vidijo velik potencial. Eden prvih, ki ji je čestital, je bil starosta strelskega športa Rajmond Debevec. »Starejši kolegi upajo, da bom nadaljevala kariero, česar si tudi sama želim.« Njen cilj so olimpijske igre. »Če ne letošnje v Parizu, pa tiste čez štiri leta v Los Angelesu. Za kvoto za Pariz se bomo strelci borili še aprila v Riu de Janeiro, mora pa selektorica izbrati, kdo bo šel v Rio; za zdaj še ne vem, ali bom med izbranci,« pravi Manja.

Najboljši športniki Kamnika

Pretekli teden so v Domu kulture Kamnik podelili priznanja za športne dosežke v Kamniku v letu 2023, štiri priznanja za delo v športu in eno zlato plaketo Občine Kamnik za delo v športu.

MAŠA LIKOSAR

Kamnik – Na prireditvi, ki jo je organiziral Zavod za turizem in šport Kamnik, so skupno podelili 67 priznanj. Komisija je izbirala med 99 predlaganimi športniki in športnicami ter športnimi delavci. Naj športnica Kamnika je tokrat postala atletinja Maruša Mišmaš Zrimšek, naj športnik Kamnika je ponovno biatlonec Lovro Planko, naj ekipa pa so članice Odbojcarskega kluba Calcit Volley Kamnik. Priznanja za delo v športu so prejeli Vladimir Vučko, Jože Arko, Matej Zupanc in Miro Kregar, zlato plaketo Občine Kamnik za petdeset let tekmovalnega, organizacijskega in prostovoljnega dela v športu pa si je prislužil Zvonko Kemperl. Zbrane so nagovorili Luka Svetec, v. d. direktorja Zavoda za turizem in šport Kamnik, podžupanja Občine Kamnik Romana Učakar ter

Najboljša kamniška ekipa v letu 2023 so članice Odbojcarskega kluba Calcit Volley.

/ Foto: Primož Pičulin

glavni in odgovorni organizator prireditve Franci Kramar - Cico, ki je bil še posebno zadovoljen, da so letos prvič podelili veliko nagrad za delo v športu. Poudaril je, da so prejemniki teh priznanj ljudje s športno dušo in plemenitim srcem. »Njihovo delo je javnosti največkrat neznano in

ni nagrajeno, hkrati pa brez njih ne bi bilo vrhunskih rezultatov naših mladih športnic in športnikov,« je dejal. Organizatorji prireditve so se odločili, da bodo na prireditvi vsako leto predstavili en kamniški šport, ki je zaradi zavidljivih uspehov v drugih športih morda nehoti postavljen v ozadje, pa vendar se

mladi športniki v teh manj znanih vrstah športov ponajbolj s lepimi dosežki. Letos je bilo predstavljeno kamniško sabljanje, saj so mladi sabljači v okviru kluba ŠD Aktiv Kamnik posegli po zlati medalji, ki jo je Sloveniji in Kamniku prinesla mlada sabljačica Meta Mali v evropskem merilu tekmovanj.

Konec tedna znova Pokal Vitranc

VILMA STANOVNIK

Kranjska Gora – Minuli četrtek si je kontrolor mednarodne smučarske zveze Ramund Plancker skupaj z vodjo priprave proge Gorazdom Bregantom ter vodjo tekmovanja Janezom Šmitkom ogledal snežne razmere na progi v Podkorenu ter preskusil snežno podlago. Odločil je, da je snežna podlaga primerna za izvedbo 63. Pokala Vitranc, ki bo potekal to soboto (veleslalom) in nedeljo (slalom).

»Celo zimo smo se prilagajali vremenskim razmeram. Skupaj z Žižnicami smo razporedili vse razpoložljive količine snega, da smo zadostili standardom, ki jih Mednarodna smučarska zveza zahteva,« je povedal vodja priprave proge Gorazd Bregant.

»Upamo, da bo zadnje dni vreme bolj prijazno. Pomagale bi nam tri mrzle noči, videli pa bomo, koliko jih bo. Prepričan sem, da imamo najboljšo ekipo na svetu, s katero bomo seveda naredili vse, da bo tekmovanje na najvišjem nivoju,« je poudaril predsednik OK Pokala Vitranc Gregor Benedik.

Ob pokalu Vitranc bo poskrbljeno tudi za zabavni program. Oba dneva bosta med tekoma koncerta. V soboto bo nastopil Sašo Avsenik z ansamblom, v nedeljo pa Vili Resnik. Po sobotnem tekmovanju bo v središču Kranjske Gore največji slovenski Apres Ski. Sočasno s povorko bo na odru od 17. ure dalje potekala predstava za otroke Po Sloveniji, uvod v večerno druženje bodo ob 18. uri naredili Čuki, sledili pa bodo drugi izvajalci.

Triglav je najboljši

VILMA STANOVNIK

Kranj – V finalu zaključnega turnirja Alpske lige v vaterpolu v Banjaluki je kranjski Triglav z 11 : 10 premagal Opatijo in ubranil lanskoletno prvo mesto na prvi izvedbi tega tekmovanja. Tretje mesto je po zmagi nad ekipo ASV Ströck Wien z 12 : 4 osvojila zagrebška Mladost, peti

pa je bil Pallanuoto Trieste, ki je z 12 : 3 premagal domačo ekipo Borac.

Kranjske vaterpoliste pa nov izziv čaka že to soboto, 9. marca, ko je na sporedu prva tekma Challenger Cupa. V domačem bazenu se bodo pomerili z moštvom Kreuzlingen iz Švice. Tekma se bo začela ob 18. uri, pestro vaterpolsko dogajanje pa že malo po poldnevu.

Vuč u vudo

11. marec 2024

17.00 na Petanovi domačiji, Zgornja Bela 41
Delavnica izdelave gregorčkov

Delavnico bodo vodili članice in člani TD Kokra ter KUD Matije Valjavca Preddvor

18.00 pri Tomaževi kajži, Zgornja Bela 61
Spust gregorčkov po potoku Belica

Pri etnološki predstavitvi gregorjevega na Beli bodo sodelovali učence in učenci OŠ Matije Valjavca Preddvor pod vodstvom učiteljice Maruše Bogataj, mladi harmonikaši Bine Hribar, Luka Markič in Matic Kriznar, PGD Preddvor in DU Preddvor

Občina Preddvor PREDDVOR www.visitpreddvor.si visitpreddvor Gorenjski Glas

PLANINSKI IZLET: MALA MOJSTROVKA (2332 M N. M.)

Klasika nad Vršičem

Vršič je idealno izhodišče za ture v visokogorje. Sploh v kopnih letnih časih. Pozimi, če je preveč snega oz. cesta ni splužena, vrhove nad njim obiščejo redki posamezniki. Klasična zimska tura je Mala Mojstrovka.

JELENA JUSTIN

Zimski vzpon na Malo Mojstrovko je priljubljen gorniški cilj. Zaradi možnosti visokega izhodišča je njen vrh pogosto obiskan, a ne smemo pozabiti, da so poletna melišča nad Vršičem pozimi plazovita in zato precej nevarna. A če spremljamo vremensko napoved in lavinski bilten, je vzpon lahko v en sam užitek. Predvsem pa varen!

Najbolj priljubljen in tudi najbolj varen zimski vzpon na Malo Mojstrovko je vzpon čez Grebenc, se pravi po poletni običajni južni poti. Če z Vršiča pogledamo proti Mojstrovki in Nad Šitom glavi, je na levi strani velik plaz, ki poleti predstavlja

več kot udoben sestop po melišču. Odvisno od snežnih razmer, a običajno pozimi začnemo vzpon kar direktno navzgor po tem melišču. Z zimsko opremo se opremimo že na Vršiču: čelada, dereze, cepin. In tukaj naj opozorim: če imate opremo in je ne znate uporabljati, vam ta ne bo nič pomagala. Torej, preden se podamo v visokogorje, ponovimo, kako se ustavljamo s cepinom. To je manever, ki bi ga moral obvladati vsak, ki pozimi hodi v gore, saj je od tega odvisno naše življenje, če pride do zdrsa na snegu.

Ob našem vzponu je bil sneg trd, nič se ni prediralo. Vzpon je strm in grekar direktno navzgor. Zaradi strmice vzpona je

napredovanje hitro. Ker smo bili poleti na Mali Mojstrovki že velikokrat (še eno pravilo, ki ga je treba spoštovati: pozimi hodimo v tiste gore, ki smo jih obiskali že poleti!), vemo, da se z višino približujemo običajni markirani poti, ki z Vršiča pelje proti škrbini Vratca. Mi nadaljujemo kar direktno navzgor, saj je tako pozimi najlažje. Tik pod vrhom, preden stopimo na Vratca, je grapa najbolj strma. V tem delu je pozimi najbolj nevarno, saj je sneg običajno napihan, lahko se naredi tudi kakšna opast, ki samo čaka, da pade v dolino. Z Vratca nadaljujemo desno čez Grebenc. Hodimo skozi ruševnat svet, ki ga morada zaradi količine snega niti ne bomo opazili. Po običajni markirani poti nadaljujemo proti vrhu Male Mojstrovke. Varianti sta sicer dve: lahko hodimo levo od grebena ali pa po grebenu. Odvisno od snežnih razmer. Če se odločimo za vzpon direktno po grebenu, se izogibajmo robu, kjer znajo biti opasti.

Vrh Mojstrovke nam ponudi čudovit razgled, sploh če imamo srečo z vremenom. Gore v svoji zimski, deviško beli preobleki so še lepše. Na dosegu roke imamo kolos Julijskih Alp – Prisojnik, na njegovi levi strani so Dolkova Špica,

Pogled z Vršiča proti Vratcem. Povzpemo se kar direktno navzgor. / Vse fotografije: Jelena Justin

Prečenje Grebena proti Mali Mojstrovki

Škratica, Oltarji, Ponce, Lipnica, Frdamane police, Rigljica, Rušica. V ozadju Prisojnika se pokaže slovenski očaj Triglav. Pogled proti jugu se ustavi na Bavškem Grintovcu, pred nami pa je greben Velike in Zadnje

Mojstrovke, ki daje slutiti, da so za njima Travnik, Šite in prelep Jalovec, ki mu družbo dela Mangart. Pa greben Vevnice, Struga in greben Rateških Ponc. Spodaj, pod nami na severni strani, sta Slemenova špica in Ciprnik.

Z vrha sestopimo po poti vzpona, po Grebencu do velikega plazu in po njem nazaj na Vršič.

Nadmorska višina: 2332 m
Višinska razlika: 730 m
Trajanje: 5–6 ur
Zahtevnost: ★★★★★

Vrh Male Mojstrovke, zadaj pa Jalovec in Mangart

Kolesarsko potepanje Donava 2023, 6. del

GLASOVA KOLESARJENJA

SLAVKO ZUPANC

Etapo smo začeli v naselju Bačko Novo Selo. Prvih pet kilometrov nas je pot vodila po makadamskem kolovozu tik ob reki Donavi. Opažovali smo posledice hudega neurja, ki je pustošilo nekaj dni pred našim prihodom. Na poti so bili ponekod kupi peska in zemlje, odlomljene veje, ob poti pa je bilo veliko dreves brez krošenj, ki jih je

močan veter odlomil nekaj metrov nad tlemi, ostala so le debla. Mi smo imeli na celotnem kolesarjenju kar srečo z vremenom, saj nas je do takrat dež namakal le nekaj zadnjih kilometrov na etapi dan prej. A napoved je bila zelo slaba, saj naj bi hudo neurje po drugi uri divjalo prav v Novem Sadu, našem cilju. Zato smo se odločili, da tisti dan ne bomo imeli odmora za malico in nobenih daljših

postankov. Čim prej smo želeli priti na cilj.

Po nekaj kilometrih smo zavili nekoliko stran od reke in kolesarili po lokalni cesti skozi naselje Mladenovo, ki se imenuje po zdravniku in vojnem heroju iz druge svetovne vojne. Nadaljevali smo skozi Karađorđevo, v bližini katerega je posestvo Karađorđevo, ki je bilo ustanovljeno leta 1885 v času avstro-ogrske monarhije, ki je

na tem mestu začela graditi kobilarno. V okviru posestva je poleg kobilarne tudi lovišče, del posesti je poseben naravni rezervat.

Ko smo prikolesarili do glavne ceste, smo zavili proti mestu Bačka Palanka, ki leži na levem bregu Donave v Srbiji. Arheološke izkopanine pričajo, da je bil kraj poseljen od kamene dobe dalje. Kraj je imel v različnih obdobjih različna imena, industrijski razvoj pa se je začel leta 1765, ko so zgradili opekarno. V bližini je mejni prehod s Hrvaško. Na desnem bregu Donave leži najvzhodnejše Hrvaško mesto Ilok. Zanimiv je pogled na zemljevid, kjer opazimo, da se Hrvaška na tem mestu v dolžini kakšnih dvajset kilometrov kot nekakšen polotok zajeda v Srbijo. Od tu dalje Donava ni več mejna reka med Srbijo in Hrvaško.

Iz Bačke Palanke smo do naselja Čelarevo kolesarili

Kolesarjenje ob Donavi mimo odlomljenih dreves

/ Foto: Slavko Zupanc

po lokalni cesti, nato pa zavili na označeno donavsko kolesarsko pot, ki pelje po nasipu ob Donavi. Zaradi neurja, ki je v teh krajih divjalo pred dnevi, nismo bili prepričani, ali je pot prevozna. Prijazen domačin iz bližnje hiše nam je povedal, da vse posledice neurja še niso odstranjene, da pa je pot za silo v redu.

Kolesarili smo skozi naselja Begeč in Futog do našega cilja v Novem Sadu. Tik pred neurjem smo prispeli v hotel v središču mesta, se namestili v sobe in si privoščili kratek počitek. Neurje ni dolgo trajalo, tako da smo imeli še dovolj časa za ogled mesta. Po ogledu smo si privoščili večerjo.

Petrovaradinska trdnjava na desnem bregu Donave / Foto: Slavko Zupanc

Višja obdavčitev dopolnilnih dejavnosti

Nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji, ki je lani imel petdeset tisoč evrov prometa, je od tega zneska plačal pet tisoč evrov davka ali dvainpolkrat več, kot bi ga za enak promet leto prej, ko še ni veljala sprememba zakona o dohodnini.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V uredništvo smo prejeli pismo slovenske kmetice, v katerem opozarja na občutno zvišanje obdavčitve dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. »To je skrajno nedopustno in vodi v uničenje dopolnilnih dejavnosti,« je zapisala in dodala, da so kmetije obdavčeni že po katastrskem dohodku.

Nižji priznani stroški, višja davčna osnova

Kot je pojasnila Ana Demšar - Benedičič, specialistka za ekonomiko v Kmetijsko-gozdarskem zavodu Kranj, se za vse, ki so na kmetiji kmečko zavarovani iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti in opravljajo dopolnilno dejavnost, ne šteje, da so zaposleni v dopolnilni dejavnosti, zato zanje veljajo določbe predlani spremenjenega 59. člena zakona o dohodnini, po katerem davčni organ za ugotavljanje davčne osnove upošteva novo lestvico za normirane oziroma priznane odhodke. Po tej lestvici pri prihodkih iz dopolnilne

Pomembna dopolnilna dejavnost na gorenjskih kmetijah je predelava mleka v mlečne izdelke.

dejavnosti do 12.500 evrov znašajo normirani odhodki 80 odstotkov prihodkov, pri prihodkih od 12.500 do 50.000 evrov znašajo 40 odstotkov prihodkov, pri

prihodkih nad 50.000 evrov pa ni priznanih normiranih odhodkov. Kaj to konkretno pomeni? Če je torej nosilec dopolnilne dejavnosti na kmetiji imel lani 50.000

evrov prometa, mu davčni organ pri obdavčitvi prizna glede na lestvico skupno 25.000 evrov normiranih odhodkov, davčna osnova znaša 25.000 evrov, ob 20-odstotni davčni stopnji pa mora zavezanec plačati 5000 evrov davka.

Primerjava obdavčitve v letih 2022 in 2023

Ana Demšar - Benedičič je za nosilca dopolnilne dejavnosti s 50.000 evri letnega prometa naredila tudi primerjavo, koliko davka bi plačal po starem (v letu 2022) in koliko po novem (v letu 2023), ko je davčni organ že začel uporabljati novo lestvico za normirane odhodke.

Iz tabele je razvidno, da je zavezanec pri doseženem prihodku 50.000 evrov plačal lani dvainpolkrat več

evrov prometa, mu davčni organ pri obdavčitvi prizna glede na lestvico skupno 25.000 evrov normiranih odhodkov, davčna osnova znaša 25.000 evrov, ob 20-odstotni davčni stopnji pa mora zavezanec plačati 5000 evrov davka.

Po dejanskih prihodkih in normiranih odhodkih

»V kmetijski svetovalni službi smo že večkrat predlagali, da bi pri obdavčitvi prihodkov, ki jih dosega-jo nosilci dopolnilnih dejavnosti, ki so kmečko zavarovani, upoštevali lestvico, ki velja za zaposlene za več kot devet mesecev. V tem primeru bi jim pri prometu do 50.000 evrov priznal 80 odstotkov normiranih

odhodkov, pri prometu od 50.000 do 100.000 evrov 40 odstotkov, pri prometu nad 100.000 evrov pa nič,« je dejala Ana Demšar - Benedičič in opozorila na možnost kmetij, da se odločijo za ugotavljanje prihodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ter tudi iz dopolnilnih dejavnosti na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Svojo odločitev za to morajo za naslednje davčno leto priglasiti finančni upravi najkasneje do konca oktobra. »Mogoče je to dobra rešitev za kmetije, ki imajo dobro razvite dopolnilne dejavnosti in manjše prihodke iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti,« je dejala Ana Demšar - Benedičič in poudarila, da davčni organ pri tovrstni obdavčitvi prizna na nosilca skupne dejavnosti (osnovne in dopolnilne) 100.000 evrov prihodkov in 80 odstotkov priznanih odhodkov, v primeru, da je na kmetiji še en kmečki zavarovanec, pa 200.000 evrov prihodkov in 160.000 evrov priznanih odhodkov.

Kategorija	Leto 2022	Leto 2023
Prihodek	50.000 evrov	50.000 evrov
Normirani odhodki	40.000 evrov	25.000 evrov
Davčna osnova	10.000 evrov	25.000 evrov
Davčna stopnja	20 odstotkov	20 odstotkov
Davek	2.000 evrov	5.000 evrov

Stopnjevanje protestnih aktivnosti

Kmetijske organizacije so po torkovem sestanku s predstavniki kmetijskega in finančnega ministrstva glede izvzetja plačil za območja z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost (plačil OMD) iz obdavčitve napovedale stopnjevanje protestnih aktivnosti.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – V okviru pogajanj o izpolnitvi zahtev, ki so jih kmetje dali na lanskih spomladanskih protestih, so se prejšnji tork predstavniki kmetijskih organizacij sestali z ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Matejo Čalušič in državno sekretarko ministrstva za finance Katjo Božič. Glavna tema pogovorov je bila zahteva kmetov za izvzetje plačil OMD iz obdavčitve. Po podatkih kmetijskih organizacij kmetuje na območjih z omejenimi naravnimi možnostmi za kmetovanje 45 tisoč kmetij, med njimi je 10 tisoč kmetij z mladimi gospodarji, obdelujejo pa skupno 338 tisoč hektarjev kmetijskih zemljišč. Kmetje na teh območjih imajo težke pridelovalne pogoje in visoke stroške, pri tem pa jih le del pokrijejo s plačili OMD, ki jih dobivajo od države. V preteklosti ta plačila niso bila obdavčena, s spremembo zakona o dohodnini

Skupina gorenjskih kmetov na nedavnem protestu v Kranju

pa je od lani naprej polovica teh plačil vključena v obdavčitev.

Ministrica Mateja Čalušič je 23. februarja imenovala interno delovno skupino za preučitev zahtev glede obdavčitve plačil OMD, na torkovem sestanku pa so predstavniki ministrstev predlagali oblikovanje medresorske delovne skupine, v kateri bi sodelovali tudi predstavniki kmetijskih organizacij. Delovna skupina naj bi do konca aprila analizirala metodologijo za

določanje katastrskega dohodka in plačil OMD, na podlagi analize pa naj bi po potrebi predlagali rešitve za pravičnejše upoštevanje težjih pridelovalnih pogojev pri določitvi katastrskega dohodka in plačil OMD ter morebitne spremembe pri davčni obravnavi plačil OMD. Predstavniki ministrstev so ob tem spomnili predstavnike kmetijskih organizacij na to, da je država z zadnjo spremembo zakona o dohodnini izboljšala dohodkovni

položaj kmetov, saj jim je z višjo splošno in dodatno splošno olajšavo dala več, kot jim je vzela z obdavčitvijo polovice plačil OMD; pomagala pa jim je tudi v energetske krizi in ob poplavih.

Kmetijske organizacije ne nasprotujejo ustanovitvi delovne skupine, a ker na torkovem sestanku niso prejele nobenega zagotovila za izvzetje plačil OMD iz obdavčitve, so napovedale stopnjevanje protestnih aktivnosti in nov protest.

Čebelarji zaskrbljeni zaradi tople zime

Brdo pri Lukovici – Izjemno topel začetek leta je v naravi spodbudil razvoj prvih znanilcev pomladi in tudi že rastlin, ki so se v preteklih letih začele razvijati šele ob koncu marca. Tako zgodnjega in intenzivnega razvoja rastlin, kakršen je letos, doslej še ni bilo, ugotavljajo čebelarji, ki so zaskrbljeni, kako bodo ob takšnem nadaljevanju razvoja rastlin lahko čebelar zagotovili pašo in kako bodo čebele v takšnih razmerah lahko preživele. V Čebelarški zvezi Slovenije so že lani pripravili strategijo prilagajanja čebelarstva na podnebne spremembe, za ohranitev čebel in čebelarstva pa predlagajo vladi sprejetje dveh ukrepov: zagotovitev finančne podpore čebelarjem za vsako čebeljo družino, vpisano v centralni register čebelnjakov, kot nadomestilo za oprasovalni »servis« rastlin v naravi in zagotovitev systemske pomoči čebelarjem, ki se preživljajo s čebelarstvom, ob naravnih nesrečah (pozeba, suša, toča). S predlogom za sprejetje teh ukrepov bodo seznanili predsednika vlade, ministrico za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in vse poslanske skupine državnega zbora.

Predavanje o boreliozii in diagnosticiranje boleznii

Žiri – Društvo kmečkih žena Žiri in Kmetijsko gozdarski zavod Kranj vabita v četrtek, 7. marca, ob pol štirih popoldne v zadružni dom v Žireh na brezplačno predavanje zeliščarja Beneta Behriča iz Stahovice. Predaval bo o boreliozii – o boleznii, ki si jo je tudi sam pozdravil s pomočjo narave. Hkrati bo Lilijana Knez - Turenšek izvajala diagnosticiranje borelije z bioresonanco. Cena pregleda, ki vključuje pregled za borelijo, parazite in candido ter preglede jeter, ledvic in limfe, je 25 evrov. Za predavanje in meritve sprejema prijave predsednica društva Francka Primožič na telefonskih številkah 04/5191840 in 041/692549.

Obrezovanje drevja v travniškem sadovnjaku

Žirovski Vrh Sv. Antona – Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko-gozdarskem zavodu (KGZ) Kranj vabi v četrtek, 7. marca, ob desetih popoldne na kmetijo Zaleše gospodarja Janeza Peternelja v Žirovskem Vrhu Sv. Antona na praktični prikaz rezi sadnega drevja v travniškem sadovnjaku. Obrezovanje bo prikazal Tone Pečarič, kmetijski svetovalac v KGZ Kranj.

Nič kaj spoštljivi do omejitev hitrosti

Policisti so v nedeljo na gorenjski avtocesti izvajali meritve hitrosti z laserskim merilnikom.

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Po navedbah Policijske uprave Kranj so do poznega popoldneva zabeležili že več kot 60 prehitrih voznikov. Trije vozniki so imeli hitrost tudi nad 200 kilometrov na uro, kjer je omejitev 110 kilometrov na uro. »Vse tri tuje voznike so policisti ustavili in jih oglobili,« so dejali na policiji.

Z nespametno in neodgovorno vožnjo je izstopal 55-letni voznik, državljani Hrvaške, ki je po gorenjski avtocesti v smeri Karavank, kjer je prav tako omejitev 110 kilometrov na uro, z avtomobilom nemških registrskih tablic vozil s hitrostjo 219

kilometrov na uro. Policisti so mu izdali globo v višini 1200 evrov in devet kazenskih točk. »Ker je bil voznik tujec, je moral globo plačati takoj na kraju prekrška. Plačal jo je v polovičnem znesku v višini 600 evrov,« so dodali.

Policisti bodo zoper vse voznike za ugotovljene kršitve iz nedeljskega nadzora vodili prekrškovne postopke. »Pomembno je, da vsi udeleženci v prometu upoštevajo omejitve hitrosti, saj sta neprilagojena hitrost in prekratka varnostna razdalja še vedno ena izmed glavnih vzrokov za nastanek prometnih nesreč, pogosto tudi s hudimi posledicami,« so opozorili na kranjski policiji.

Ponaredke nameravala prodati kot prave zlatnike

MAŠA LIKOSAR

Kranj – Kranjski policisti so v preteklem tednu obravnavali goljufijo v eni izmed poslovalnic za odkup zlata. Kot so pojasnili na Policijski upravi Kranj, sta po do sedaj zbranih obvestilih dva odrasla moška želela prodati več zlatnikov z lažnim prikazovanjem dejanskih okoliščin in spraviti prodajalko v zmoto s tem, da bi ponaredke prodala kot zlatnike. »Ponaredki teh zlatnikov se

pojavnajo po celotni Sloveniji,« so poudarili. Policisti so oba osumljenca izsledili in jima odvzeli prostost. Prav tako so jima bili v postopku »zlatniki« zaseženi.

Policija prosi poslovalnice, ki so odkupile ali želele odkupiti ponarejene predmete, da o tem takoj obvestijo Policijsko postajo Kranj na telefonsko številko 04/233 64 00 ali najbližjo policijsko postajo. Pokličete lahko tudi na 113 ali anonimni telefon 080 1200.

Občutno presegal največjo dovoljeno skupno maso

Jesenice – Gorenjski prometniki so v soboto ustavili 56-letnega voznika, državljana Avstrije, ki je po gorenjski avtocesti proti Karavankam vozil tovorno vozilo s priklopnikom avstrijskih registrskih označb. Vozniku so po navedbah Policijske uprave (PU) Kranj odredili tehtanje skupine vozil in pri tem ugotovili, da naložen tovor presega največjo dovoljeno skupno maso za več kot 13 ton oziroma za 33 odstotkov. »Skupna teža je bila več kot 53 ton,« so pojasnili na PU Kranj in dodali, da je na slovenskih cestah dovoljena vožnja skupine vozil z največjo dovoljeno skupno maso 40 tona. Policisti so vozniku izdali plačilni nalog v znesku 900 evrov in 3000 evrov za pravno osebo. Prav tako je bila skupina vozil izločena iz prometa. »Taka vožnja je nevarna in neodgovorna, saj ni šlo za manjša odstopanja, ampak za občutno prekoračitev največje dovoljene skupne mase. Lahko si predstavljate, kaj bi bilo, če bi se tak tovor prevrnil ali pa bi ta voznik moral zavirati v sili. Vsaka dodatna obremenitev vozila namreč pomeni tudi daljšo pot ustavljanja,« so še poudarili na PU Kranj.

Kozolec pogorel v celoti

Škofja Loka – Škofjeloški policisti so bili v petek okoli 6. ure obveščeni o požaru lesenega kozolca. Po do zdaj znanih podatkih Policijske uprave (PU) Kranj je leseni kozolec v celoti pogorel, v njem pa več bal suhega sena in traktorska cisterna. »Nastala materialna škoda po nestrokovni oceni znaša okoli 40.000 evrov,« so pojasnili. Požar so pogasili gasilci, policisti pa so kraj zavarovali in opravili ogled. »Vzrok požara še ni znan in je predmet nadaljnje kriminalistične preiskave,« so še dodali na PU Kranj. O vseh ugotovitvah bodo policisti obveščali pristojno državno tožilstvo.

Na slovesnosti podelili priznanja Civilne zaščite

Na Brdu pri Kranju je potekala državna slovesnost ob dnevu Civilne zaščite, ki ga zaznamujemo 1. marca. Posvečen je vsem, ki v državi skrbijo za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, za učinkovito ukrepanje ob izrednih razmerah, varujejo človeška življenja, skrbijo za premoženje in preprečujejo usodne posledice za okolje.

MAŠA LIKOSAR

Brdo pri Kranju – Preteklo leto so po navedbah Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje zaznamovale številne naravne in druge nesreče doma in po svetu. »Leta se bomo spominjali po najhujših poplavalih v zgodovini Slovenije, ki so avgusta prizadele večji del države,« so poudarili. Številne države so za pomoč zaprosile preko mehanizma Unije na področju Civilne zaščite, odzvala se je tudi Slovenija. »Februarja smo po rušilnem potresu v Turčiji napotili enoto z reševalnimi psi, maja pa v italijansko Raveno enote za prečrpavanje večjih količin vode. Večkrat smo nudili tudi materialno pomoč,« so dodali na Upravi za zaščito in reševanje.

Ob dnevu Civilne zaščite (CZ) podeljujejo priznanja za zasluge pri razvijanju in krepitevi pripravljenosti na nesreče, izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ter odpravljanju posledic naravnih in drugih nesreč. Letos bo skupno podeljenih 285 priznanj, in sicer 113 bronastih, 104 srebrna, 36 zlatih priznanj, 31 plaket in kipec Civilne zaščite za življenjsko delo kot najvišje priznanje.

Kipec prejel Bojan Kopač

Letošnji dobitnik kipeca je Bojan Kopač, dolgoletni sodelavec Uprave za zaščito in reševanje ter pripadnik Civilne zaščite. Poslanstvo je našel na področju varstva pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi (NUS). Izkušnje je začel pridobivati leta 1977, ko je sodeloval v reševalni akciji miniranja snežnih plazov pod

Kipec Civilne zaščite je letos prejel Bojan Kopač, ki je poslanstvo našel na področju varstva pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi. / Foto: Tina Dokl

Franc Čebulj, Leopold Pogačar, Matjaž Bolka in Iztok Arnol so priznanja Civilne zaščite prejeli na državni slovesnosti. / Foto: Tina Dokl

Zelenico. Po upokojitvi se je priključil Državni enoti za varstvo pred neeksplodiranimi ubojnimi sredstvi, kjer je vodil najzahtevnejše intervencije odstranjevanja letalskih bomb in morskih min. Zadnja leta se posveča pripravi identifikacijskih listov in navodil za izvajanje postopkov uničevanja NUS ter sodeluje s skrbniki tuje baze podatkov s tega področja. Bojan Kopač je svoje znanje in izkušnje delil z drugimi pripadniki enote ter opravil več kot tisoč intervencij, odstranil in uničil več kot 100.000 kosov NUS.

Zagotavljajo občutek varnosti državljanov

Osrednji govornik državne slovesnosti je bil predsednik vlade dr. Robert Golob. Spomnil je, da nas je naravna lani kar sedemkrat opozorila, da bodo ekstremni vremenski pojavi nekaj, s čimer se moramo naučiti živeti. Opozorilo velja, kot je dejal

Osrednji govornik državne slovesnosti je bil predsednik vlade dr. Robert Golob. / Foto: Tina Dokl

premier, tako za državno strukturo, ki je sistem zaščite in reševanja na področjih organiziranosti, usposobljenosti in opremljenosti zavezana še naprej razvijati, kot za posameznike, ki so se lani odzvali na najboljši možen način. »Ob naravnih nesrečah se ljudje počutimo majhne in dostikrat nemočne,« je povedal, ob tem pa poudaril pomen pripadnikov reševalnih sil pri zagotavljanju občutka varnosti državljanov. »Vemo, da obstaja odlično organizirana struktura, temelječa na prostovoljstvu, ki nam jo v svetu zavidajo in ki se bo ne le odzvala hitro, ampak solidarno in človeško,« je med drugim dejal Golob.

Gorenjski prejemniki

Na državni slovesnosti minuli petek so nagrade in priznanja izročili 35 prejemnikom, med njimi so bili tudi štirje Gorenjci: Iztok Arnol iz Gorske reševalne službe Mojstrana, žirovniški župan Leopold Pogačar,

vodnik reševalnega psa Matjaž Bolka in cerkljanski župan Franc Čebulj.

Gorenjski nagrajenci, ki sodijo pod območje Izpostave URSZR Kranj, bodo priznanja prejeli v četrtek, 14.

Letos bo skupno podeljenih 285 priznanj, in sicer 113 bronastih, 104 srebrna, 36 zlatih priznanj, 31 plaket in kipec Civilne zaščite za življenjsko delo kot najvišje priznanje.

marca, ob 17. uri v dvorani Ljudskega doma v Kranjski Gori na slovesni regijski podelitvi nagrad in priznanj ob dnevu Civilne zaščite (CZ). Letošnja slovesnost bo potekala v združeni organizaciji Izpostave URSZR Kranj in Občine Kranjska Gora. Slavnostna govornika bosta županja Občine Kranjska Gora Henrika Zupan in generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje Leon Behin.

restavracije

GG

MOŠKA ZASEDBA

Na Pop TV prihaja jubilejna, deseta sezona oddaje MasterChef Slovenija. Za glavno nagrado petdeset tisoč evrov in naziv najboljšega se bo letos pomerilo 15 tekmovalcev, med njimi tudi gorenjski predstavniki. Z Gorenjskega večinoma prihajajo moški.

Alenka Brun

Kdo se bo najbolje spopadel z izzivi, ki jih prinaša tokratno sodelovanje v kuharskem šovu MasterChef Slovenija, bomo videli prav kmalu. Pustimo se presenetiti, kaj vse nas čaka v tokratni sezoni.

Sodniško ekipo MasterChefa Slovenija bodo ponovno sestavljali trije člani, le da se bo letos Luki Jezeršku in Karimu Merdjadiju prvič pridružil nov član žirije – Mojmir Šiftar, ki bo nadomestil Bineta Volčiča.

Med letošnjimi tekmovalci smo našli osem tekmovalcev in sedem tekmovalcev in med njimi zasledili tri predstavnike Gorenjske: 24-letni Matjaž Vengust prihaja z Brezovice pri Kropi, deset let starejši Jure Pavlič iz Kamnika in 23-letni Domen Beribak iz Cerkelj na Gorenjskem. Če bi h Gorenjski štel še Ihan, ki leži v bližini Domžal, potem bi lahko navijali

tudi za 26-letno Barbaro Perič, ki jo je v oddajo MasterChef prijavil njen soprog, ki je profesionalni kuhar in se je odločil, da jo bo naučil kuhati. Po sedmih letih se je to tudi zgodilo.

Domen Beribak pravi, da ima najraje kebab. Je nekdanji hokejist, ki tudi igra na harmoniko. Zase verjame, da je zabaven, organiziran in osredotočen. Obožuje francosko kuhinjo in je zelo ponosen na svoj »šmorn« s sladoledom in jabolčnim kaviarjem. V šovu pričakuje veliko kuhanja in napoveduje, da bo vroče.

Matjaž Vengust zase pravi, da je podoben vremenu, sicer pa dobrovoljec. Je tudi samokritičen, preprost in načelen. Ne boji se nobenega dela – bil je mizar, pogrebnik, postavljal je spomenike na pokopališču, v Kekčevi deželi je igral Bedanca. Od sodelovanja v šovu MasterChef Slovenija pričakuje lepo izkušnjo, dogodivščino, ki se ti zgodi samo enkrat v življenju. Gledalcem pa sporoča,

Jure Pavlič / Foto: arhiv oddaje

da je tekmovanje naporno, napeto in naj ne bodo preveč kritični. Če bi zmagal, pa ima morje idej, kaj bi storil z denarjem. Mogoče bi imel prikolico s hrano, lahko bi dokupil orodje za mizarstvo ... Zamisel za njegovo prijavo v oddajo je dala prijateljica, da je začel kuhati, pa je pravzaprav »kriva« babica, ki živi z njim v hiši in sama tudi zelo dobro kuha.

Jure Pavlič sam najraje je pico, pa tudi sicer rad pripravlja jedi na žaru in v krušni

peči. Po poklicu je sicer avtomehanik, a je zaljubljen v hrano in svojo družino najraje razvaja s testeninami, po novem celo z ocvrto lazanjo. Od oddaje pričakuje ogromno novega znanja, dobrih nasvetov, novih poznanstev, veliko zabave, adrenalina, pritiska in dobrega sodelovanja. Sicer si želi, da bi vsi sodniki pohvalili njegovo hrano, a največje strahospoštovanje čuti do Karima – njegova pohvala bi bila zanj največji dosežek, pravi.

Domen Beribak / Foto: arhiv oddaje

Matjaž Vengust / Foto: arhiv oddaje

TEDEN RESTAVRACIJ IN IZVIRNOST

S tokratno temo Tedna restavracij Original, ne kopijaj! organizatorji poudarjajo drugačnost, posebnost in izvirnost restavracij.

Alenka Brun

Spomladanski Teden restavracij bo potekal med 15. in 24. marcem v kar 111 izbranih slovenskih restavracijah. Rezervacije so začeli sprejemati včeraj. Več o tem najdete na spletni strani tedenrestavracij.si.

Osnovna cena menijev v letu 2024 je 24 evrov in velja za restavracije z oceno en srček. Dodatek za kakovost v restavracijah, ki imajo oceno dva srčka, znaša dva evra – cena menija je torej 26 evrov. V restavracijah s tremi in štirimi srčki je dodatek šest evrov, kar pomeni, da je tu cena

menija okroglih trideset evrov.

V statistiki dogodka, ki vsako leto zabeleži rekordno udeležbo restavracij, se letos sodelujočim pridružujejo tudi tri z Michelinovo zvezdico, med njimi na Gorenjskem Hiša Linhart. Iz vseh naštetih smo razbrali, da je pravzaprav dobra četrtnina sodelujočih restavracij z Gorenjskega. Med tistimi, ki ponovno ali prvič sodelujejo na Tednu restavracij, pa letos zasledimo tudi Vilo Podvin iz Mošenj, Gostilno Starman iz Škofje Loke ter Kmetijo Pr' Končovc iz Javornika. Med petimi, ki so bile deležne t.i. nasmeha ocenjevalcev Tedna restavracij, pa se je znašla tudi Gostilna pri Bizjaku z Zgornje Bele.

Letošnji spomladanski Teden restavracij bo potekal med 15. in 24. marcem v kar 111 slovenskih restavracijah. V svoji najljubši že lahko opravite rezervacijo. / Foto: Alenka Brun

Kroparski glasbeni abonma se nadaljuje v nedeljo

Na drugem koncertu četrte sezone – v nedeljo, 10. marca, ob 18. uri v Baročni dvorani v Radovljici – bo ob Slovenskem godalnem sekstetu nastopil mednarodno uveljavljeni tenorist Aco Biščević. V uvodnem delu koncerta bomo lahko prisluhnili nekaterim najlepšim Schubertovim samosplovom, sledil bo Brahmsov Godalni sekstet št. 1, op. 18. Drugi del koncerta bo uvedlo kratko novo delo mladega slovenskega skladatelja Gregorja Pompeta, posvečeno Slovenskemu godalnemu sekstetu. Večino drugega dela pa bodo zaznamovale spevne operne arije izpod peres Mozarta, Bellinija, Donizettija, med drugim Puccinijeva vsem dobro znana Nessun dorma. Mesto prve violine v Slovenskem godalnemu sekstetu bo tokrat kot gostja zasedla violinistka Petra Kovačič, članica orkestra Dunajskih filharmonikov.

Novorojenčki

V kranjski porodnišnici se je minuli teden rodilo 24 novorojenčkov, od tega 15 deklic in 9 dečkov. Najlažja je bila deklica z 2582 grami, najtežji pa deček s 4210 grami porodne teže. V jeseniški porodnišnici se je rodilo 12 novorojenčkov, med njimi je bilo 6 deklic in prav toliko dečkov. Najtežji je bil deček, ki je ob rojstvu tehtal 4015 gramov, najlažja pa deklica, ki ji je tehtnica pokazala 2850 gramov.

Avtorici predstave Urša Dubravica (levo) in Lejla Mestek

/ Foto: Tina Dokl

PESMI MLADIH

Noč

Temna noč
se spusti,
vse obmiruje
in spi.

Jaz pa
kot večni popotnik
brez sna
tavam v temi,
kjer svetlobe ni.

Črna noč
vse obvlada,
vse obstoji
in spi.

Jaz pa
tihu jočem, kričim
brez upanja,
tavam v temi
in iščem izhod.

Janez

Malo temačna pesem, ampak brez slabega tudi dobrega ni. Vse se obrača in na koncu obrne, zato samo pogumno naprej. **Meta**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj.

V SLOGI JE MOČ

Teater za starše, ki je posebnost enote Kranjskih vrtcev Ježek na Trsteniku, je v letošnjem šolskem letu pripravil avtorsko predstavo Poletimo skupaj, ki so jo tudi za širšo javnost uprizorili minuli petek.

Mateja Rant

Teater za starše vodita strokovni delavki iz vrtca Urša Dubravica in Lejla Mestek, ki sta tudi avtorici besedila in scenarija tokratne predstave. Starše otrok iz njihove enote že na prvem roditeljskem sestanku v posameznem šolskem letu povabita k sodelovanju pri gledališki predstavi, s katero potem otrokom popestrijo praznični čas v decembru. V letošnjem šolskem letu so se po besedah organizacijske vodje enote Ježek Urše Dubravice prvič odločili za avtorsko predstavo, pri kateri je sodelovalo tudi osem staršev.

Tokratno predstavo so navezali na letošnjo osrednjo temo v vrtcu, in sicer dejavnosti pripravljajo pod naslovom Poletimo skupaj, kot je tudi naslov predstave. »Otroci spoznavajo letenje, padalstvo, jadralno letalstvo ...«

S skupnimi močmi živali Mišku pomagajo poleteti na veliki skakalnici. / Foto: Tina Dokl

je pojasnila Urša Dubravica. Tako se jima je z Lejlo Mestek porodila tudi zgodba o Mišku, ki si želi »poleteti v nebo« oziroma skočiti na veliki skakalnici. »Želi si stati na veliki skakalnici in opazovati svet pod seboj, da bi se vsaj enkrat v življenju počutil velikega, mogočnega in neustrašnega.« Težava pa je, ker na skakalnici ni snega.

A njegove prijateljice živali se domisljijo, kako narediti sneg. S skupnimi močmi ga zalučajo v nebo, da sneg spravi na zemljo in poleti na skakalnici. »To je tudi osnovno sporočilo naše predstave: v slogi je moč – vse je mogoče, ko stopimo skupaj.«

Poleg tega, da starši v igri nastopajo, so pomagali tudi pri oblikovanju scene in

vseh kostumov. »Starši se zelo angažirajo, midve z Lejlo jih samo vodiva in skrbiva za režijske napotke.« Prostor za predstavo jim je odstopila krajevna skupnost. Medtem ko so decembra nastopili samo za vrtčevske otroke in njihove starše, pa so si tokrat predstavo lahko ogledali tudi drugi krajanji oziroma vsi, ki so to želeli.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKO • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKO

KAJ IMATA SKUPNEGA MEHIKA IN JEZERSKO

Alenka Brun

Nedavno so v ljubljanski Taqueriji Unomás pripravili uradno odprtje. Ime izhaja iz besed »uno más«, kar v prevodu pomeni »še enega«. Z avtentičnimi mehiškimi takosi in napitki, kot sta »horchata« iz riževega mleka, cimeta, vanilje ter tu še mandljev in osvežilna »agua de jamai-ca« iz posušenih cvetov hi-

biskusa in sveže stisnjene-ga soka grenivke, je lokalne le obogatil ponudbo prestolnice na področju ulične hrane, temveč prijetno presenetil tudi tiste, ki smo takose in omenjene napitke okušali prvič. Takerijo sta ustanovila Klemen Ptičak in Til Pleterski, ki sta v Sloveniji pred dobrim desetletjem začela s Hood Burgerjem.

Tortilje iz posebne mase »nixtamalizade« pripravljajo sproti, prav tako sami pripravljajo vse drugo, velik

del sestavin je celo slovenskega izvora. Plod lastnega razvoja so vse marinade, omake, guacamole, imajo tudi svojega mesarja in mesnico za pripravo mesa.

Ob odprtju smo pokusili takose »al pastor« z marinirano svinjino in ananasom, »carne asada« z govedino in omako guacamole, »vegetal« s popečeno pekočo zeleno papriko, mene pa je najbolj navdušil »tacos pescado« z osličem v pivski tempuri.

Fanta sta se v pripravi takosov najprej preizkušala v domačih kuhinjah, a kmalu ugotovila, da brez raziskovalnega obiska Mehike ne bo šlo. Tam sta prišla do zanimivih spoznanj. Mehiška hrana recimo ni tako pekoča, kot si predstavljamo, niti ne tako močno začinjena, okusi so pa izjemno bogati, kar izvira predvsem iz načinov priprave mesa in prave kombinacije dodatkov, je pojasnil Til Pleterski. »V Mehiki poznajo ogromno takosov, ki se razlikujejo po vrsti mesa in predvsem načinu priprave. Za kralja

takosov velja 'al pastor', ki ga pripravljajo na vertikalnem žaru, imenovanem trompo, nam bolj znanem kot kebab. Tri različne smo morali kupiti, da smo našli pravega, pravilnega rezanja mesa z njega pa se še vedno učimo,« pa je povedal Klemen Ptičak.

In potem med vso to pripovedjo nekdo omeni jamo na Jezerskem.

Eden od poskusov je namreč kosček daljne Mehike prinesel tudi na Jezersko, kjer sta fanta pripravila čisto pravo »barbacoo«, jed, ki jo v Mehiki začnejo pripravljati v petek zvečer, da je nared naslednje jutro, ko se vrnejo z zabav. Skopljejo jamo, jo obložijo z opeko, v njej zakurijo ogenj in počakajo, da se opeka tako močno segreje, da ustvari pečico. Na Jezerskem ima eden od fantov vikend in so se lotili poskusa, le da so pripravili piknik. Ko je bila jama nared in opeka segreta, so vanjo postavili kotel s čebulo, zelenjavo, čičeriko, rižem in začimbami, na rešetko nad kotel pa položili jagenjčka in ga prekrili

Priljubljeni »al pastor« z marinirano svinjino in ananasom

/ Foto: Alenka Brun

z bananinimi listi, saj agavinih, ki jih uporabijo v Mehiki, pri nas niso dobili. Med počasno peko mesa v kotel kapljajo sokovi, takosi »barbacoo« pa se nato pojedjo s »salso boracha« (»prijano«

salso, ki vsebuje alkoholno pijačo, narejeno iz agave) in čudovito juho iz kotla. »Boljšega zdravila po zabavni noči si ne morete predstavljati,« se je še namuznil Til Pleterski.

Klemen Ptičak in Til Pleterski / Foto: Alenka Brun

PRAZNOVANJA

FRANCKINIH STO

Kako veselo je bilo pretekli teden v Šenčurju, ko je svoj stoti rojstni dan praznovala Kolenčeva mama Francka. Da bi za pomembni jubilej vedel cel kraj, so postavili tudi ogromen mlaj.

Nika Toporiš

Francka Kolenc, rojena Kne mami Francki in očetu Jakobu v družini osmih otrok, je pri dvanajstih letih zapustila rodno Praprotno Polico in odšla služiti za pastirico. »Zame drži tista pesem: oglar ima šest otrok, moke pa le za en sok. Če pomislim, smo bili vsi na istem. Živeli smo skromno in bili zadovoljni z vsem, kar je bilo,« je spomine obudila Francka, ki je osnovno šolo obiskovala v Voklem. Kasneje se je zaposlila v tovar-

ni Iskra, kjer je tudi spoznala svojega moža Lojzeta. »Stroj je imel takoj zraven mene. Rada se ga spominjam, bil je zelo dober človek. Vsem je rad pomagal, nič mu ni bilo težko. Dolga leta je bil oficir v vojski, potem pa se je prekvalificiral v civila in prišel v Iskro.« Leta 1961 sta z možem Lojzetom zgradila hišo v Šenčurju, pred tem pa so živeli v Kranju. V zakonu sta se jima rodila Anči in Lojze, danes pa ima Francka pet vnukov in tudi osem pravnukov. »Tako sem bila zaljubljena v moža, da je potem še sin dobil isto ime,« je dejala veselo. Lojze pa ni bil njena edina

Kolenčeva mama Francka se je pošalila, da se morda recept za dolgo življenje skriva v njenem zajtrku – kruhu in mleku.

/ Foto: Tina Dokl

ljubezen. Še danes njeno hišo namreč krasijo številne rože, včasih pa je rada skrbel tudi za vrt. »Do rož imam pa res veselje, zelo rada jih imam,« je povedala Francka in pokazala svoj potos, ki se razteza po kuhinji. Še vedno rada kuha, je povedla in dodala, da ji Anči daje preveč potuhe. »Včasih sem še kaj sladkega spekla, danes nič več. Ko je bilo dovolj sadja, sem vsako nedeljo naredila zavitek. Najraje pa kuham mlečne stvari. Že odkar pomnim, vsako jutro zajtrkujem mleko in kruh,« je pojasnila Francka in se pošalila, da pa

je morda ravno to recept za dolgo življenje.

S 23-metrskim mlajem, ki ga je podaril Frenk Pajer, so Francko izredno razveselili. »Tega pa res nisem pričakovala. Nič nisem vedela, se je pa potem pravnukinja zgovorila, da bodo postavili smreko. So ji sicer rekli, da ne sme, ampak – kaj pa otroci vedo,« je dejala. Ob postavljanju mlaja se je zbralo ogromno družinskih članov, prijateljev, znancev in sosedov. Slednji so hišo okrasili tudi s tablo s Franckino sliko in voščilom: »Sto rožic naj se ti razcveti danes, ko praznuješ ti.«

Triindvajsetmetrski mlaj iz Hotemaž bo naslednje tri mesece krasil Šenčur. / Foto: Tina Dokl

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Marjetica«

Spoštovana Tanja, moj zaključek leta je bil poln žalosti, joka, obupa, padcev. Imam nekaj vprašanj. Zanima me zdravje obeh hčerk v prihodnosti. Kako bo z mojim zdravjem? Kaj se kaže na ljubezenskem področju in kako bo s financami? Iskrena hvala za odgovore, upam, da se najde kaj pozitivnega. Vse dobro vam želim.

Saj veste, da radi rečemo, da nam tisti zgoraj naloži toliko bremen, kot je prepričan, da smo jih sposobni nositi. Čeprav to ni tolažba v vsakem trenutku. Niti to ne, da pademo zato, da lahko vstanemo. Ampak kljub vsemu vam povem, da so pred vami lepe spremembe na področju

zdravja, ljubezni in financ. In to prav kmalu, preden bodo češnje začele cveteti. Pri vseh treh se zdravje normalizira in boljše počutje se bo poznalo na vseh področjih. V ljubezni ste bili razočarani in rane se še niso zacelile. Čaka vas lepo presenečenje in znova boste začeli verjeti. Tudi glede denarja se vam bliža dobra prilžnost in s tem spremembe na bolje. Vse dobro in srečno.

»Hči in vnuk«

Hvala lepa za vaš odgovor po e-pošti. Seveda pa morda pride pravočasno tudi odgovor v Gorenjskem glasju, saj se bo trenutno stanje pri hčeri verjetno vleklo do konca marca. Prosim, če lahko pogledate, ali se bo tega groznega moža kdaj

znebila in ali bo sin spregledal, kdo mu želi dobro, in se vrnil k hčeri. Mislim, da sta hči in vnuk v hudi stiski, poleg njiju pa tudi midva z možem. Lahko pogledate tudi, kako bo z najinim zdravjem? V upanju na hiter odgovor vas lepo pozdravljam in vam želim obilo zdravja, energije in dobre volje.

Imate težko zgodbo. Mislim, da je staršem najbolj hudo takrat, ko vedo, da svojemu otroku ne morejo pomagati – ne glede na to, kaj naredijo. Boste videli, vse se bo uredilo. Vnuk bo slej ko prej spregledal in se odločil, da živi pri materi, in kasneje bo z očetom pretrgal vse stike. Samo malo časa še potrebuje, nič drugega. Čakati je težko v vsakem primeru, a če človek ve, kaj pričakovati, je lažje. Normalno je, da sta vidva in hči pod hudimi pritiski, in stres vedno naredi svoje, posledice pa se največkrat poznajo pri zdravju. A se

bo tudi to uredilo, brez skrbi. Sin je razpet, je v obdobju, ko mu finance pomenijo več, kot je dobro, vendar je to samo začasno. Hči bo v novem domovanju končno zaživela, ko se ji pa pridruži še sin, bo vse tako, kot mora biti. Bodite močni za vse. Lepo vas pozdravljam in vam želim vse lepo.

»Služba«

Zanima me za hčerkin službo. Tam, kjer je delala, je šlo v propad. Imajo dve možnosti in nobena ni zanesljiva za naprej. Ali si bo našla kaj podobnega? Koliko časa bo iskala službo?

Kot ne vidim, nobena od možnosti ni preveč dobra, vsaj na dolgi rok ne. Nekaj časa bo še v takem sistemu, proti koncu tega leta pa se ji obeta čisto nova služba, v kateri bo tudi ostala in bo zadovoljna. Zato bodite brez skrbi, vse se bo uredilo. Lepo vas pozdravljam.

Rokerskih šestdeset

Sredi februarja jih je Aljaž Stare - Stari dopolnil okroglih šestdeset. Seveda v zanj značilnem slogu – po rokersko. V rojstnodnevno zabavo v stražiškem kulturnem domu je namreč vključil glasbeni koncert. Po tem, ko sta ob njegovi razširjeni družini pisano družino povabljenec z

Še na mnoga leta, Stari, kranjski Slowhand! /Foto: Igor Kavčič

vseh koncev Gorenjske in Primorske ogrela člana skupine Tantadruj Boštjan Soklič - Soko in Mateja Blaznik, je oder zavzel trio UBS, ki je v študentskih letih nastal iz radovljiskega dua Uroš Habjan - Ušes in Boštjan Blaznik - Bops, nekega dne pa se jima je na vlaku na gorenjski progi pridružil še Stari, kar sta prva dva ponazorila z besedami: »Bil je tako prikupno zmeden, da sva takoj vzljubila ga ...« Trije kleni mladci v zrelih letih so z ducatoma avtorskih skladb na temo ljubezni, dobrega piva in najboljših »žurov« navdušili prisotne. Slavljenec dr. Aljaž Stare, strokovnjak na področju strateškega in projektnega menedžmenta, pa nas je še posebno presenetil z odlično kitarško formo. Zato mu na tem mestu brez zadržkov pripišem oznako kranjski Slowhand, kakopak po naši družini ljubem Ericu Claptonu. A zabava? Ta pa je trajala še dolgo, kot se za mladca pri šestdesetih spodobi.

LAŽJI SUDOKU

3	5			7	4	8
	9		3		1	6
8			9	6		
7	8		5			
	3	4	8		2	6
			6		9	3
			2	7		1
5	2		4			6
1		3	6			7

Rešitev:

2	7	9	6	8	5	1
8	9	1	3	4	7	6
7	6	1	5	2	9	3
9	3	6	7	5	1	2
7	1	9	5	6	8	4
5	2	8	6	7	1	9
9	1	7	6	5	3	2
8	6	1	4	2	9	5

TEŽJI SUDOKU

3	4	2		9		6	
		8	3		5	4	
5			1	4			3
7							2
	6	4				5	8
8							6
2			7		1		4
		9	4		6	2	
	3			8			5

Rešitev:

1	5	2	9	6	8	7	1
8	6	9	5	7	6	4	1
7	6	9	1	4	5	8	2
9	3	6	7	5	1	2	9
2	1	8	5	6	9	3	4
6	2	8	9	1	7	6	5
6	7	9	3	8	1	4	9
5	9	1	4	6	8	2	7

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišete števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil N. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

OBI D.O.O., JURČKOVA CESTA 226, LJUBLJANA

**DAN ŽENA
v OBI-ju**

5,99 kos

ORHIDEJA (PHALAENOPSIS)
Višina pribl. 65-75 cm, Ø lončka pribl. 12 cm. V različnih barvah in enostavna za nego.
Št. art.: 1014604

4,99 kos

SOBNA VRTNICA (ROSA AMOROSA)
Višina pribl. 25-30 cm, Ø lončka pribl. 10,5 cm. Različnih barv.
Št. art.: 1424449

3,49 kos

AFRIŠKA VIJOLICA (SAINTPAULIA IONANTHA)
Višina pribl. 15-20 cm, Ø lončka pribl. 12 cm.
Št. art.: 1232131

Akcija velja v OBI Kranj do 8. 3. 2024 oz. do razprodaje zalog. Cene so v EUR z vštetim DDV.

TAKO ENOSTAVNO

GORENJSKI GLAS	MANJŠI KLAVIR	ODREZAN DEL ČESA, KUPON	SHAKE-SPEAROV KRALJ	ZBIRANJE JAVNIH MNENJ	KONEC POLOTOKA	KRAJ PRI ZADRU	ŠKANDAL	UMETNA TALNA OBLOGA	MITOLOŠKI LETALEC	DREVESNI PLOD	IVAN TAVČAR	HIŠNO OBUVALO	PERZIJSKI DUH ZLA AHRIMAN
ARKTIČNA ŽIVAL													
OSEBA, KI IDENTIFIKIRA					DIRIGENT FIRŠT	3						RUDOLFOVO ŠTEVILO	
RIŽEVO ŽGANJE					NASELJE V OBČINI BREZICE							PARK V LJUBLJANI	
KAOS						CEV (ZARG.)						NEKDANJA TOVARNA V MARIBORU	
IVO ZORMAN			IZREZ FILM. PRIZORIŠČA							GLAVNO MESTO ITALIJE		IGRALKA RINA	
NEUPORABA			PLESALKA HRIBAR									UREDNIČA PENZEŠ	
ORGAN VIDA								GL. MESTO ARMENIJE					
								MORSKA RIBA					
						OPJOJ (KNJIZNO)							TIPALO PRI ŽUŽELKAH
						MESTNA ČETRTE							
SESTAVIL: KALAN	MALARJA, ČETRTRNICA	MESTNI TRG							JADRANSKI OTOK				
		BOLNIK Z REVMO											
SAMO-VEZNICA									PISATELJ CANKAR	BASIST DE GLERIA			
										BUKOV PLOD			
ŽILA		5				NAŠE IME REKE ADIGE							TINA LEŠNICAR
													KEMIK ONSAGER
OBER						LAZ, KRČEVINA	BALONAR SORN						ZDRAVILO (STAR.)
							DVOREC, PALAČA						PREDNIKI SPANCEV
ROK MARGUČ			OBLIKA NASELJA					PEVKA GRANDE					
			PEVEC, KI POJE TENOR					NAPAD, NASKOK					
ZMIKAVT				KEM. ELEMENT (U)					JADRANSKI OTOK				
				MESTO V ITALIJI						NOČNI LOKAL			
ATEST								VELIKA JEZA					STROK. ZA IRANSKO KULTURO
								PISATELJ MAY					RJAVA POLARNA RACA
PEVKA PUŠLAR					GLAVNO MESTO SENEGALA	1							IRENA POLANEC
													KRILATEC, AMORET
STARA PROSTORINSKA MERA ZA VINO					POPOLNA ZMAGA PRI TAROKU		USPEH V POSLU						
							MESTNI AVTOBUS (ZARG.)						
GORENJSKI GLAS	DEL JEDILNEGA PRIBORA	NEUGLAJEN CLOVEK								SPIKERKA KOROŠEC			ETIOPSKI KNEZ
		PRAVNI DOKUMENT											DEL LJUBLJANE
SLOVENSKI GLASBENIK (ALEŠ)								KISEL TROPSKI SADEŽ					
RISALNI DEL RAČUNALNIKA								AMERIŠKI REZISER (ROBERT)	BOGU POSVEČEN DAR	STARA JAP. PRESTOLNICA			
KONICA					PEVKA MORISSETTE								SIMON KREČIČ
					VOLKU PODOBNA ZVER								ZMES RŽI IN PSENICE
ŽAN TRONTELJ			HLEV (ZARG.)						VINORODNA RASTLINA				
			PAZNIK, ČUVAJ						TIŠINA				
POLJSKA REKA, NYSA					IGRALKA GARDNER		TRMOGLAVEC					4	KRALJ ŽIVALI
													BARVILO ZA LAŠE, KANA
INDIGO		6					KITAJSKI VODITELJ					SEVERNI PTIC	
							SIMBOL ZA LITU					OTO RIMELE	
MEJNA STRAŽAR-NICA									TRPEŽNA VOLNENA TKANINA				
ALTMAN DOBOVA LINOLEJ SAVONA VOTIV	OGRODJE ZA SADNO DREVJE	IGRALEC DELON								DOMAČA MOLZNA ŽIVAL			
		BAZA NATA V ITALIJI											
NERESNICA				STREŽNIK V UNIFORMI		TENISAČ AGASSI							
HRIB PRI BEOGRADU													
NASILNEŽ				2									
NATRIJ					KAJA DRAKSLER								
					VESNA PERNARČIČ								
ZLITINA ŽELEZA IN NIKLJA													
ŠPORTNI METALNI REKVIZIT													

Rešitev križanke – geslo na kuponu – lahko pošljete po pošti na naslov Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, Kranj, ali jo oddate v nabiralnik na tem naslovu. Lahko pa rešitev **pošljete tudi po elektronski pošti**. To storite tako, da z mobilnim telefonom fotografirate kupon z geslom in ga pošljete na naslov krizanke@g-glas.si. V elektronsko sporočilo ne pozabite napisati osebnih podatkov. Rok za oddajo je petek, 15. marca 2024.

Nagrade: 3 x praktična nagrada

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

Še tesneje prepleteni z Maistrom

V Kamniku se začenja sklop prireditev ob občinskem prazniku, ki ga Kamničani praznujejo na dan rojstva generala Rudolfa Maistra - Vojanova, ki je bil 29. marca 1874 rojen v hiši na Šutni.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Letošnje praznovanje pa bo še toliko bolj v znamenju borca za severno mejo, saj letos praznujemo Maistrovo leto. Spominjamo se namreč 150. obletnice rojstva in 90. obletnice smrti generala in pesnika kamniških korenin, zaznamujemo pa tudi nekatere druge pomembne obletnice, povezane z Maistrovim življenjem in delom.

Osrednja prireditev bo letos potekala v sredo, 27. marca, ko bo na Glavnem trgu ob 16.30 praznično slovesnost začela Mestna godba Kamnik, pol ure kasneje bo sledila proslava s položitvijo cvetja k Maistrovemu spomeniku v sodelovanju Častne enote in Orkestra Slovenske vojske. Ob 18. uri bo sledila prireditev ob občinskem prazniku s podelitvijo občinskih priznanj. Letos bodo podelili eno zlato, tri srebrna in dve bronasti priznanji.

Sklop prireditev ob prazniku se sicer začenja že prihodnji teden, ko bodo v sredo ob 17. uri v preddverju občinske stavbe odprli gostujočo razstavo o življenju in delu Rudolfa Maistra, pol ure kasneje pa se bo začela tudi redna letna skupščina Društva general Maister Kamnik. Petnajste marca bo potekala dobrodelna prireditev dijakov kamniške gimnazije in srednje šole Maistri za boljši svet, dan kasneje se odpira mednarodni umetniški projekt Dobre novice!, v sklop dogodkov pa se vključujejo tudi šole in druge ustanove v občini. Do začetka aprila se bodo tako zvrstile še številne športne in kulturne prireditve, spominske slovesnosti in dnevi odprtih vrat. Med drugim tudi odprtje razstave Od Maistra do osamosvojitve v vojaškem muzeju pod avtobusno postajo v Kamniku ter odprtje nove občasne razstave v Rojstni hiši Rudolfa Maistra z naslovom Maister in rodni Kamnik.

Mali modularni jedrski reaktorji

Bi bili mali modularni jedrski reaktorji lahko alternativa oz. dopolnitev novi jedrski elektrarni? Čeprav so šele v fazi razvoja, že vzbujajo pozornost tudi slovenske javnosti.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Prehod v nizkoogljeno družbo, h kateremu se je zavezala Slovenija, zahteva podvojitev proizvodnje električne energije. V zadnjem času poleg obnovljivih virov energije zato v Sloveniji ponovno oživljamo tudi možnost izgradnje nove jedrske elektrarne, pri čemer pa na Gospodarski zbornici Slovenije poudarjajo, da moramo odločitev o gradnji sprejeti čim prej. V zadnjem času pa so vse glasnejši tudi pogovori o t. i. malih modularnih jedrskih reaktorjih (SMR). Čeprav so še v fazi razvoja, pa naj bi bil njihov potencial precejšen zaradi ugodnejše cene, prav tako naj bi ga bilo tudi enostavneje in hitreje zgraditi.

Sodelovanje v programu Phoenix

Slovenija je bila namreč nedavno sprejeta v program Phoenix, v okviru katerega

ZDA financirajo svetovalno-tehnične storitve programa za prehod s premoga na male modularne jedrske reaktorje. »Sodelovanje v projektu Phoenix daje Sloveniji priložnost za izpolnitev zavez Nacionalnega energetskega in podnebnega načrta (NEPN), ki med drugim predvideva, da bomo preučili možnosti vpeljave novih jedrskih tehnologij,« je ob tem povedala državna sekretarka na ministrstvu za okolje, podnebje in energijo Tina Seršen in dodala, da med nove jedrske tehnologije spadajo predvsem tehnologije malih in naprednih modularnih reaktorjev.

V projektu poleg ministrstva sodelujejo še Gen energija, Termoelektrarne Šoštanj, Holding Slovenske elektrarne in svetovalno podjetje Hatch, kasneje pa sta se projektu pridružila še Eles in Uprava za jedrsko varnost. Tehnično-svetovalne

storitve za prehod s premogovne na jedrsko energijo bo, kot so sporočili z ameriškega veleposlaništva v Ljubljani, Sloveniji nudilo podjetje Sargent & Lundy, ki velja za vodilno svetovalno podjetje na področju energetskih storitev.

Koliko enot in kje

Na ministrstvu so tako za sodelovanje s Sargent & Lundy že ustanovili projektno skupino za preučitev možnosti vpeljave novih jedrskih tehnologij. Študijo bodo izvedli za konkretne lokacije. Po poročanju nekaterih medijev sta med potencialnimi lokacijami zagotovo Šoštanj in Krško, prav tako pa bi bile lahko vključene lokacije s težko industrijo.

Gospodarska zbornica Slovenije in evropski poslanec Franc Bogovič sta pred dnevi organizirala tudi posvet na to temo. Kot so zapisali, bi morala Slovenija

razmisliti o postavitvi nekaj enot na primerne lokacije. »S štirimi takšnimi enotami bi dobili skupno proizvodnjo 1200 megavatov električne moči in okrog 2000 megavatov toplotne moči, kar so sedanje instalirane kapacitete za proizvodnjo toplote za daljinsko ogrevanje v Sloveniji. S tem bi lahko povsem opustili uporabo premoga za proizvodnjo toplote. Izgradnja bi lahko potekala postopoma po posameznih enotah, kar je investicijsko bistveno manjše breme kot izgradnja ene velike jedrske elektrarne. Več enot pomeni tudi večjo zanesljivost obratovanja in manjšo potrebo po rezervnih virih,« so med drugim zapisali v gradivu ob dogodku. Generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal pa je poudarila tudi pomen nadzora nad lastnimi energetske viri in zmanjšano odvisnost od zunanjih virov.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Rez potomke najstarejše trte

Cerklje – Na vrtu rojstne hiše Ignacija Borštnika, utemeljitelja sodobnega slovenskega poklicnega gledališča, režiserja in pedagoga, bodo v torek, 5. marca, ob 10.30 sestič obrezali Nacetovo trto, potomko 450 let stare trte z mariborskega Lenta.

Camino, poklon Junakom 3. nadstropja

Preddvor – V četrtek, 7. marca, ob 18. uri bo v Kulturnem domu v Preddvoru predstavitev knjige s potopisnim predavanjem Camino, poklon Junakom 3. nadstropja. Avtorja Anton Krepek in Petra Škarja bosta po španski Jakobovi poti popeljala

ob čudovitih fotografijah in globokih spoznanjih, ki jih je med hojo premeleval Štajerc. Kljub bremenu težkih preizkušenj je ohranil navdušenje in smisel za humor. Vstopnine ni. Del izkupička prodaje knjig bo namenjen otrokom z rakom – junakom 3. nadstropja.

PREDAVANJA

O vlogi materinstva in očetovstva

Kranj – Ženska zveza NSi Gorenjske vabi na predavanje za koncev Perko, ki bo v petek, 8. marca, ob 18. uri v dvorani Mestne knjižnice Kranj. Tema dogodka bo vloga materinstva in očetovstva v sodobni družbi.

OBVESTILA

Telovadba, angleška urica

Preddvor – V sredo, 6. marca, ob 17. uri bo v Kulturnem domu Preddvor v okviru programa medgeneracijskega sodelovanja telovadba za najlepša leta. Vabljeni so udeleženci vseh starosti. Potrebujemo le dobro voljo in udobna oblačila. Isti dan ob 18. uri bo v prostorih Občine Preddvor angleška konverzacija, pri kateri udeleženci usvajajo uporabne fraze s področja tu-

desetdnevna vremenska napoved

Torek 5. 3. 4/14 °C	Sreda 6. 3. 4/13 °C	Četrtek 7. 3. 2/10 °C	Petek 8. 3. 2/9 °C	Sobota 9. 3. 3/8 °C
Nedelja 10. 3. 2/7 °C	Ponedeljek 11. 3. 1/9 °C	Torek 12. 3. 0/6 °C	Sreda 13. 3. 0/5 °C	Četrtek 14. 3. 2/8 °C

tedenski koledar

	vzhod	zahod
5. 3. tor. Janez	6:34	17:55
6. 3. sre. Nika	6:32	17:56
7. 3. čet. Tomaž	6:30	17:58
8. 3. pet. Janez, dan žena	6:28	17:59
9. 3. sob. Frančiška	6:26	18:00
10. 3. ned. 40 mučenikov ●	6:24	18:02
11. 3. pon. Krištof	6:22	18:03

Letos Prešernov spominski muzej obeležuje

60. obletnico delovanja.

Vabljeni na ogled razstave

V tej hiši je bival in umrl prvak slovenskih pesnikov
in ogled filma **Zora prešernega Kranja.**

Vabi vas **GORENJSKI MUZEJ**

Najstarejši frizerski mojster še vedno striže

Frizerski mojster Janez Novak s Koroške Bele je pri dobrih devetdesetih letih še vedno vsak dan – z izjemo »frizerskega ponedeljka« – v svojem frizerskem salonu sredi Koroške Bele. Brez očal in z nasmehom na obrazu že več kot sedemdeset let spretno vrti frizerske škarje ...

URŠKA PETERNEL

Koroška Bela – »Z veseljem delam! To je življenje, ne pa da si že mlad mrtev. Pa ljudi moraš imeti rad,« pravi Janez Novak, legendarni frizerski mojster s Koroške Bele, ki je novembra lani dopolnil devetdeset let, a je še vedno vsak dan – z izjemo »frizerskega ponedeljka« –

»Z veseljem delam! To je življenje, ne pa da si že mlad mrtev. Pa ljudi moraš imeti rad.«

v svoji »frizeriji« sredi vasi. Mali salon obiskovalca nostalgčno popelje v neke druge, lepe stare čase. Iz radia se sliši domača glasba, na stehah visijo priznanja, na mizici zbledele revije ... Mojster Janez pa s širokim nasmehom, vedno pripravljen na klepet, še vedno spretno vrti škarje, glavnik in »mašinc«. To počne že več kot sedemdeset let!

Tudi vajenci so že – upokojeni ...

Leta 1947 ga je kot mladega fanta oče poslal za vajenca k tedanjemu frizerskemu mojstru Viktorju Pirmanu na Jesenice. Po dveh letih se je izučil, nekaj let delal pri mojstru, zatem pa šel na svoje, na Koroško Belo, kjer je odprl svoj frizerski salon, v katerem dela kor frizer in brivec še danes. Sestega decembra leta 1959 je tudi sam opravil mojstrski izpit in pri njem so se v letih in desetletjih zvrstili številni vajenci oziroma vajeenke, ki so danes že vsi upokojeni. Spominja

Janez Novak s Koroške Bele pri devetdesetih letih še vedno z veliko ljubeznijo opravlja svoj poklic. Nekatere stranke se pri njem strižejo že več kot sedemdeset let. / Foto: Urška Peternel

se Sonje pa Slavice (»Pridne vajeenke so bile!«), pa pomočnice Francke, ki je pri njem delala kar trideset let.

»Zdaj delam sam, pa mi je prav 'fletno',« pove, ponosen, da so mu nekatere stranke zveste že več kot sedemdeset let. »Če imaš stranke rad, imajo tudi one tebe.«

V teh desetletjih se je tudi moda pričesk spreminjala, Janez ji je sledil, od začetnih klasičnih frizur pa do mode dolgih, »beatles« frizur. A Janez ima najraje klasiko. Na začetku je bilo pri moških tudi veliko britja, sploh ob sobotah, ko so se brili pred nedeljsko mašo. Danes striže predvsem moške, pri delu zvečine uporablja »mašinc«, med strankami pa so

predvsem sovaščani, prijatelji in znanci; mnoge so k Janezu že kot otroke začeli voziti starši.

Vse življenje športnik

Zanimivo je, da je še vedno brez očal, pravi, da se mu je po osemdesetem letu vid celo izboljšal. Tudi zdravstvenih težav nima, kar pripisuje tudi temu, da je bil

»Če imaš stranke rad, imajo tudi one tebe.«

vse življenje športnik, pol stoletja je telovadil na orodju, splošno in orodno telovadbo je učil tudi otroke, rad je zahajal v hribe. Vrsto let je plesal pri folklori, še vedno pa prepeva pri dveh pevskih

zborih, ki ju vodi njegov sin, na Jesenicah in v Kranjski Gori (ob nedavnem devetdesetem rojstnem dnevu so mu oboji prišli zapet pod okno).

Dejaven je bil tudi pri obrtni zbornici, kjer je zastopal frizerski ceh, za svoje delo je prejel tako priznanje obrtne zbornice kot tudi županova plaketo, ki mu jo je podelil takrat župan Tomaž Tom Mencinger.

»Po pameti je treba živeti, moraš biti dobre volje, nasmejan, pa vsaj kakšno besedo moraš spregovoriti z vsakim, ki ga srečaš,« še razkrije skrivnosti lepega in dolgega življenja ta neverjetni frizerski mojster, ki o tem, da bi zaprl svoj frizerski salon, sploh še ne razmišlja.

Življenje teče, ko po vodi zaplavajo gregorčki

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – V četrtek, 7. marca, ob 18. uri bodo v Galeriji Atrij Občine Tržič odprli razstavo Življenje teče, ko po vodi zaplavajo gregorčki in podnaslovom Ko si podata roke Idrija in Tržič. Razstava ob letošnjem gregorjevem povezuje dve tradiciji, ki sta vpisani v Register nesnovne kulturne dediščine: spuščanje gregorčkov in klekljanje idrijske čipke. Nastala je v sodelovanju Tržiškega muzeja, Društva klekljaric idrijske

čipke – skupine Idrija 2 in Zavoda za turizem Idrija. Ogljedali si boste gregorčke učencev OŠ Tržič in idrijsko čipko malo drugače, v programu bodo sodelovali učenci OŠ Tržič in klekljarice Društva klekljaric idrijske čipke – skupina Idrija 2. Razstavo bosta odprla tržiški župan Peter Miklič in idrijski podžupan Andrej Poglajen. Praznovanju gregorjevega se lahko pridružite tudi v ponedeljek, 11. marca, ob 18. uri, ko bo šla z brežine Tržiške Bistrice »vuč u vodo«.

Zaključek smučarske sezone v Kranjski Gori

Kranjska Gora – Iz RTC Žičnice Kranjska Gora so obvestili, da je zadnji dan obratovanja tamkajšnjega smučišča v sezoni 2023/24 v torek, 5. marca. »Naša ekipa se je do zadnjega dne trudila, da bi za vas to zimsko sezono pripravila kar se da ugodne razmere, vendar nam ta sezona, kot tudi večini drugih smučišč, zaradi toplega vremena in majhne količine snega ni bila najbolj naklonjena,« je sporočila njihova ekipa. Vsem obiskovalcem se zahvaljujejo za obisk in podporo v tej sezoni. »Veseli smo bili prav vsakega posameznika. Z veseljem smo sprejeli tudi veliko nasmejanih obrazov, ki so se letos naučili smučati prav pri nas. Prav tako smo hvaležni tudi za vaše pohvale in konstruktivne kritike.«

Ženskam pasulj, moškim pečenico

Mojstrana – Gašper Zima iz gostilne Pr' Železn'k v Mojstrani tudi letos na dan žena, 8. marca, vabi na tradicionalni pasulj s suhim mesom in buhteljini, na dan mučenikov, 10. marca, pa na pečenico, matevž in kisllo zelje. Obakrat bo srečanje ob okusnih jedeh, ki jim dodajo tudi zvrhana mero druženja, ob lepem vremenu na Trgu olimpijcev v Mojstrani od 10. do 17. ure, v slabem vremenu pa na lokaciji gostilne Pr' Železn'k.

Obdrži sonce na varni strani

Kranj – Med 4. in 10. marcem poteka že 41. Slovenski teden boja proti raku. Osrednja organizatorja aktivnosti sta Zveza slovenskih društev za boj proti raku in Onkološki inštitut Ljubljana, letošnji teden pa poteka pod geslom Obdrži sonce na varni strani. Slovenija je namreč na šestem mestu med štiridesetimi evropskimi državami glede na delež kožnega melanoma, ki ga lahko pripišemo UV sevanju. Na včerajšnji novinarski konferenci so med drugim predstavili načine, s katerimi lahko preprečimo razvoj kožnega melanoma ter ukrepanje ob sumu, da kožni melanom imamo. Cel teden se po Sloveniji odvijajo različne aktivnosti regijskih društev za boj proti raku, v četrtek bo svoja vrata odprl Onkološki inštitut, slavnostno sejo zveze in regijskih društev za boj proti raku s podelitvijo priznanj in plaket zaslužnim sodelavcem pa bodo letos izpeljali ob Evropskem tednu boja proti raku v maju.

Popolna zapora ceste v Stranjah

Kamnik – Zaradi obnove asfaltnege vozišča pred mostom v Stranjah bo danes od 8.30 do 16. ure popolna zapora odseka ceste Kamnik–Stahovica čez most. Promet bo mogoč do naslova Zgornje Stranje 23 oziroma do Osnovne šole Stranje. Kot sporočajo s kamniške občinske uprave, bodo šolski prevozi potekali po predvidenem urniku, obvoz pa bo v času zapore možen po občinski cesti Mekinje–Jeranovo–Zduša–Godič.

NA GLAS

aforizem

Na ameriškem trgu prinaša mastne dobičke prodaja živinskih tehtnic za osebno rabo.

Milan Fridauer - Fredi

vremenska napoved

Danes zjutraj bo po nižinah megleno. Čez dan bo oblačnost naraščala, v hribovitem svetu bo nekaj kratkotrajnih ploh. Jutri bo oblačno z občasnimi padavinami, deloma plohami. V četrtek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, možne so tudi kratkotrajne plove.

TOREK

1/15 °C

SREDA

6/10 °C

ČETRTEK

3/12 °C

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

